

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION
"KOVA"
Išleista kas penktadienį. Leidžia
LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SAJUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 23.

Philadelphia, Pa., 14 d. Liepos (July), 1911 m.

Metas VII

REGISTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

TURINYS.

VISUOMENIS REIKALAI.

Nuo Redakatoriaus	333
Išpūdžiai iš VI LSS. ...	333
Patrijotizmas	333
Jurinių gyvenimas	334
Sapnai ir miegas	335

ĮVAIRUMYNAI.

Amerika	336
Užsienis	337
Ką rašo lietuvių laikraščiai	339

BELETRISTIKĄ IR POEZIJĄ.

Barabošius Taip buvo	339
LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ	341
KORESPONDENCIJOS	338
SAJUNGOS REIKALAI	342

J. BALTRUŠAITIS

Redaktorius, Dokumentų Rašytojas ir Pinigų Siuntėjas
2400 Fifth ave. :: :: :: :: :: :: :: :: :: :: PITTSBURG, PA.

Sinčių pinigais į visas svieto šalis, pagal teises, gautas nuo tarptautiško bankų susivienijimo. Greitai ir pigiai. Išsiuntus į Lietuvą po 4 nedelių gaunu priėmėjo kvitą ir pranešu siuntėjui, kada pinigai išmokėti. Išdirbu daviernascius, išjieskau Lietuvoj paliktas dalls. Per mane galite ir laivakortes (šipkortes) gaut nebrangiai. Pinigų kainas prisunčiu pareikalavus.

Patarimai draugiški ir be užmokesčio

„KOVOS“ SPAUSTUVE

SPAUDINAME VISOKIUS SPAUDOS DARBUS: plakatus, tikietus, programus, vizitines kortelės, konstitucijas, knygas, pavelkslus, atvirutes, laiskams popieras, čarterius ir t. t. įvairiose kalbose.

„KOVOS“ spaustuvė nuo Naujų Metų žymiai pagerinta, spalvuotas darbas tik ką neseniai investas. Visos mašinos varomos elektriška pajiega, todėl, darbus visuomet atliekame GREITAI, GRAŽIAI ir ATSAKANČIAI, UŽ LABAI PRIEINAMĄ PREKĘ ir visuomet į UŽSAKYTĄ LAIKĄ!!

„Kovos“ Spaustuvė priima darbus ne tik nuo vietinių gyventojų, bet ir iš kitu miestu pačta ar expresu. Turintieji kokius spaudos darbus, ar šialp kokius reikalus kreipkitės ypatingai ar laišku sekančiu adresu:

KOVA 1815 East Moyamensing avenue,
PHILADELPHIA, PA. TELEPHONE KEYSTONE
MAIN, 2958.

THE LITHUANIAN
WEEKLY

„KOVA“

PUBLISHED EVERY
FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor

A ŽYMONTAS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

PRENUMERATA
visose dalyse sviete

One year	\$2.00	Vienleis metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešiemis mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON
APPLICATION.

APGARSINIMU KAINOS ANT
UŽKLAUSIMO.

„KOVA“

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

IŠPARDAVIMAS

Gramatika angliškos kalbos mokinis be mokytojo (apdaryta).....\$1.00
Vaičių Draugas arba kaip mokytis skaityt ir rašyt be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokytis rašyt be mokytojo.....10c
Aritmetika mokiniams rokundų su pav. (apdaryta).....35c
:: :: :: Viso \$1.60. Dabar parduodu už \$1.00. :: :: ::
Pinigus siųskite per Money Orderį šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS P.O. Box 62 New York City

Teatrališku Kuopų, Draugijų ir Draugų Atydžiai.

Neužilga išeis iš spaudos garsi Maksimo Gorkio

DRAMA

„Ant Dugno“

IV aktuose

Šiam veikalui sulošti reikia 17 ypatų (12 vyrų ir 5 moterų).

Knygelė susidės iš 100 su viršum puslapių. Tilps joje galdos gražios dainos «Saulė teka, nusileidžia, O kalėjime tamsu». Kaina bus 35 c. Užsisakant iš kalno, galima gauti pilnas kompletas t. y. 18 knygų, už \$5.00; tokiu budu viena kninga apsieis 27 c. Kadangi spaudinsiu labai aprubežiuotą skaitlių egzempliorų, tad malonėkite užsisakyti ilgai nelaukdami.

Užsakymus ir piningus siųskite šiuo adresu:

V. K. RAČKAUSKAS, 1401 N. Main ave., Scranton, Pa

Reikalingas vertikas.

Rerkalingas vertikas, galintis versti iš angliškos į lietuvišką kalbą, ant didelio ir mažo darbo. Atsilepkit ant šio adreso.
Ex Katalikų Co. Box 54 Detroit, Mich.

Kiekvienam Sajungos draugui reikalingi.

Gražus prie laikrodėlio socialistiškas rėželis su globn, broliškai sveikinandios dvi rankos arba su švyturiu ir socialistišku parašu. Preke už vieną 25c. Socialistiški ženklieliai visokių gatunkų: paprasti—preke 5c, paankuoti—25c; daugiaus imantiems nuleidžiamas nuosimtis. Reikalaudami siųskit pinigų krašos ženkleliais arba Money Orderiu. „Kovos“ Administracija.

Pranešimas.

Šiuomi pranešame, kad jau sulaukėme ir N1 š.m «Visuomenės» Prekė N. tik 25c. Kartu NN. 1, 2, (trečias jau išsibalgė) 4, 5, 6 7, 8-9, 10, 11-12 ir nr. 1 11m. tik už \$1.90.

Podrang pranešu, jog *Visuomenės* pakolaik ne visi numerai išsiparduoda. Jeigu draugai taip mažai reikalauis ir ant toliaus, tad būsiu priverstas pranešt «Visuomenės» išleistuvei, idant daugiaus nesiuntinėtų, nes nenoriu, kad 8-ga perdaug išiskolintų «V-s» leidėjams. Todėl draugai, jeigu norite tą vienatinį Lietuvoj išeinantį laikraštį, kuris rūpinasi mūsų visų reikalais, paremti, tad jūsų pareiga daugiaus rūpintis jo platinimu.

Reikalaudami «Visuomenės» ir siųsdami pinigus, adresuokite ekančiai:

«KOVA» 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa

KOVOS Agentai.

- J.BUKANTIS, 172 Endicot st., Boston, Mass.
- K.DEMIKIS, 41 New Empire st., Wilkes Barre, Pa.
- A.L.REIKAS 4547 Cambridge st., Philadelphia, Pa. Frankford.
- A. J. NERIS Box 195 Easton, Pa

LIETUVIŲ SOCIALIZISTŲ SAJUNGOS IŠLEISTOS KNYGOS, KURIAS KIKVIENAS SAJUNGIETIS BUTINAI TURĖTŲ PERSKAITYT IR PLATINT.

- 1. Politiškas minių straiikas ..... 5c.
- 2. Kūdikų vergija «laisvoje» Amerikoje..... 5c.
- 3. Kovotojų Giesmės..... 15c.
- 4. Priėkus Engels..... 15c.
- 5. Moters ir politika..... 15c.
- 6. Kunigai, bedieviai ir socialdemokratai..... 10c.
- 7. Darbininkų priespauda ir jos priežastis..... 10c.
- 8. Valstybė ir socializmas..... 10c.
- 9. Ateities surėdymas..... 15c.
- 10. «Trimitas» (dar spaudoje)..... 75c.
- 11. Darbininko sveikata..... 10c.
- 12. Socialdemokratų mokslo pamatai..... 20c.
- 13. Prasikaltimai ir Prasikalteliai..... 10c.
- Netikėtai, 3-jų veiksmy komedija..... 10c.

APART ČIA PAMINĖTŲ KNYGŲ «KOVOS» ADMINISTRACIJOJE — KNYGŲ SANKROVOJE GALIMA GAUTI VISAS KITAS KNYGAS, KOKIOS TIK YRA IŠLESTOS LIETUVIŲ KALBOJE.

«K O V A»

1815 E. MOYAMENSING AVE., PHILADELPHIA, PA.

PARANKIAUSIAS DARBO ZMONEMS LAIKRAŠTIS

«RANKPELNIŠ»

Leldžiamas L.S.S. Didžiojoj Britanijoje. Eina kas 2 savaiti. «RANKPELNIŠ» stovedamas ant darbininkiskų reikalų sargybos, rupinasi suteikti žinlas apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraštuose. «RANKPELNYJE» tilpsta apart žinių ir moksliski straipsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šitą skyrlų rašo įzymesniejie Europos lietuvų rasejai. «RANKPELNIO» kaina: metam \$1.00 pusei metų 50c, trims mėn. 25c. Pinigus ir laiskus reikia siųsti šiuo adresu:

„Rankpelnis“ Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaudamas numerio pažifirėti įdškite stampą už 2c.

DIDIS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS M.D.

Pabaigęs daktarišką mokslą universitete valstijos Indiana ir baigęs kvotimus augščiausioj ir jau pakutinėj mokykloj New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje specialiskai išsilavina gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą mokslą įgauna vardą augšto, didžio daktaro. Dr. Ig. STANKUS, per kiek laiko buvo miestavū daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligų, atlikdamas savo užduotį kuogeriausiai ir užganėdinančiai, dabargi pasišventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiniškus daktarus, įrengė savo ločną naminį ligonbūtį ir:

KVIEČIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas svekatal, skubiai kreipkis pas mane ypatingai arba laišku, o būsi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį mokslą, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai brolišką ir sąžinišką rodą. Kiekvienas iš atsišauksiu persitikrįs, kad esu pabaigęs didesnį daktarišką mokslą ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimtaučiai.

APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI :: :: ::
 Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlmo sąnarių, kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir neveikimo vidurių, išbėrimo, kūno niežėjimo, visokių epuogų, dedervinių ir slinkimo plaukų; galvos skaudėjimo, nuo širdies ligos, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nerviškių ligų, neuralgijos, drebėjimo sąnarių, remiegojimo ir išgaščių; nuo greito nullėmo, sunkaus kvėpavimo, persaltimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškių ligų ir visokių kitokių nusipacėjimų svekatos. Taipgi nuo visokių moteriškių ligų, skausmingų mėnesinių, baltųjų, tekėjimo ir gumbų ligų:

TURIU SPECIJALIŠKĄ DIPLOMĄ DEL DARYMO OPERACIJŲ

Ištikus būtinau reikalingumui operacijos, kada vaistai negal pagydyti kaip tai: augimo vėžio skilvyje ir visokių akmenų, skaudulių ir cūzų, ar tai būtų pūlėje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagalba operacijos galima pašalinti kuogeriausiai ir už menką mokestį. Darau taipgi operacijas ant kaulų, smegenų, gročių ir lytiškių organų, kaip vyrų taip ir moterų. Išlesinu pritrauktas rankas ir kojas. Įgydau su naujauo būdo operacija ruptūrą už menką vėrkę. Pertai kreipkitės kiekvienoje ligoj pas mane. Jeigu negalima pribūti ypatingai, tai parašykite ką skauda ir kokius neveikumus jaučiate savyj, o aš suprasiu ir ištyręs duosiu rodą, o jeigu reiks, prisijau ir gyduolas, kaip toli negyventumėte: Amerikoj, Anglijoj, Kanadoj ar kitose šalyse. Ateilankantiems ypatingai ir dėl operacijų, turiu savo naminį pulkų ligonbūtį.

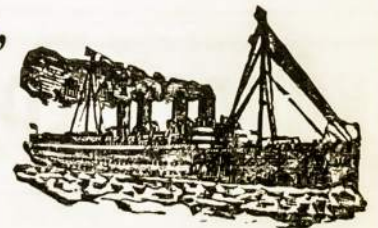
BIEDNUS GYDAU DOVANAI

Dr. IGNOTAS STANKUS 1220 S. Broad str., PHILADELPHIA, PA.

Valandos Ofiso: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p.p. ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėl. nuo 1 iki 5 v.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiajyje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikietyus į viens miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Revollucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šia paveikslas parstato Revollucijos gimimo momentą: ankylimą liaudies pries cariskaro, nuleidžiama 50 procentų. Ji parduodam todėl taip pigiai, kad norime praplatinti tarpe darbininkų kleosos revollucioniskias mintis.

Norintieje turēt šį paveikslą kreipkitės į «Kovos» Administraciją.

- 30 kp. Yonkers, N. Y., Franas Jodeikis,
 30 „ „ A. Aleksandra.
 32 kp. Pittston, Pa., Petras Šlekaitis.
 33 kp. Binghamton, N. Y., S. Jasilonis.
 34 kp. Waterbury, Conn., J. S. Pruselaitis,
 „ „ Jurgis Pileckas,
 „ „ V. Krasničkas.
 42 kp. Easton, Pa., Jonas Grinius.
 45 kp. Passaic, N. J., J. K. Gilius,
 „ „ P. Norkus.
 52 kp. New York, N. Y., M. M. Račiūtė.
 59 kp. Jersey City, N. J., M. J. Iškauckas,
 „ „ A. A. Reklaitis.
 60 kp. So. Boston, Mass., V. Paukštys,
 „ „ Fortunatus J. Bagočius.
 65 kp. Paterson, N. J. E. Kindera.
 71 kp. Cambridge, Mass., A. Jurevičius.
 78 kp. Exeter Borough, Pa., Juozas Petrikas.
 83 kp. Brooklyn, N. Y., K. Paupis.
 91 kp. Edwardsville, Pa., J. Ližaitis.
 145 kp. Wallingfore, Conn., Antanas Žilinskas.
 161 kp. Kearny, N. J., Franciška Kazakevičienė,
 „ „ J. Mačiulis.
 Chicagos Suv. kuopų, Chicago, Ill., A. Kvederas,
 „ „ „ „ K. Gugis.
 III-čio rajono, Pittsburg, Pa., J. Baltrušaitis.
 V-to „ Shenandoah, Pa. J. Grudziński.
 VI „ Boston, Mass. J. P. Raulinaitis.
 VII „ Wilkes Barre, Pa. M. Podolskis.

Sunešus mandatus, iškilo klausimai: ar tie delegatai, kurie yra legališkai kuopų išrinkti, kaip atstovai, bet nėra išbuvę LSS, kaip nariai, bent 6 mėnesius, ir tie, kurie yra LSS. nariai, bet užima valdiškas vietas nuo kapitalistų partijų paskirtas, ar gali jie būti šiame Susiv. delegatais? Nutarta atidėti tuos klausimus ant toliau, kada Susivažiavimas susiorganizuos ir bus paimtas konstitucijos klausimas.

Toliau sekė slapta nominacija ant Susivažiavimo sekretoriaus, kuris sykiu su pagalbininku bus renkami visam Susiv. Nominacijos pasekmės buvo sekančios: Bagočius 14, Baltrušaitis 9, Žagaras 8, Norkus 8, Gaigalas 6, Purvis 4, Pruselaitis 4, Raulinaitis 3, Šlekaitis 3, Račiūtė 2, Kvedera 2, Arminas, Kazakevičienė, Jasiulevičius, Verbyla, Paukštys ir Gilius — po 1.

Kitiems atsisakius, kandidatais liko 5, iš kurių nutarta, kad daugiausia balsų gavęs liks pirmu, o sekantis daugiausia balsų gavęs liks antru Susiv. sekretorium. Pasekmės balsavimo, kuris atsituvo slapta, buvo sekančios: Bagočius 19, Žagaras 17, Kvederas 14, Šlekaitis 11, Arminas 11.

Likos išrinkti Bagočius pirmu, Žagaras antru LSS. Susivažiavimo sekretoriais.

Toliau sekė nominacija ir rinkimai pirmsėdžio I-ai sesijai. Rinkimų rezultatas buvo sekantis: Gugis 19 bal. likos išrinktas pirmininku, o Kvedera 16 bal. pagalbininku, prieš Gaigalą 12 b., Raulinaitį 11, Šlekaitį 6 ir Podolskį 5 b.

Sesija I.

Sesija prasidėjo 10:30, pašaukiant pirmsėdžiui Gugiui susirinkusiuosius prie tvarkos. Pirmiausia palmta klausimas parlamentariškų tiesų, kokių šis susivažiavimas turės prisilaikyti. Nutarta laikytis parlamentariškų taisyklių, pagarsintų «Kovos» N26 š.m.

Po to sekė rinkimai įvairių komisijų. Rinkimai atsibuvo vienu balsavimu su sekančiomis pasekmėmis:

Presos Komisija: Purvis, Kvederas ir Bagočius.

Rezoliucijų Komisija: Raulinaitis, Gaigalas ir Pruselaitis.

Įnešimų Tv. Komisija: Purvis, Arminas ir Norkus.

Maršalkomis išrinkti Dagis ir Ližaitis.

Pribuvo dar vienas atstovas 1 kp. Philad., Pa., A. Žymontas.

Paskui sekė raportai: Pild. K-to, skaitytas Pruselaičio; Administracijos, skaitytas Žymonto. Abudu raportu printa.

Skaitymas linkėjimų nuo įvairių kuopų ir pavienių draugų, tarp kurių buvo ir nuo Valdybos Lietuvių Rubsuvių Unijos 269 skyriaus, Chicago, Ill.

Po ilgų diskusijų nutarta, kad visas aukas, kurios randasi R. Rėm. Komiteto rankose, paskirti Vincui, išimant tas, kurios yra aukautojų paskirtos kitoms ypatoms.

Svarstymas klausimo kas link nesugražinimo RRK. pinigų per buvusį išdininką A.M.Stanelį, atidėta, iki pribus drg. Smelstorius su knygomis.

Sesija užsitarė 12 val., nutarus susirinkt 1 val.

Pirm. K.P.Gugis.

Sesija II.

Atidarius pirm. Gugiui antrą sesiją 1 val. po pietų, buvo šaukiama delegatų vardai, iš kurių nepribuvo: Kasparavičius, Aleksandra, Grinius ir Petrikis.

Įnešta ir svarstyta apie prigulėjimą į LSS. tokių narių, kurie turi kokį-nors valdišką urėdą, suteiktą per augštesnius urėdinius, priklausančius prie kapitalistų partijų; nutarta, kad, pasiremiant «Socialist Partijos» konstitucija, visi tokie viršrinkinkai, kurie atsiekia tokį valdišką urėdą, parduodami svetimoms partijoms savo balsus, arba kurie gauna tokius darbus, kaip atlyginimą už jų pasidarbavimą minėtoms partijoms, negali prigulėti prie LSS., vienok kurie valdvietes atsiekė per mokslą, išduodami «Civil Service» arba kitą kokį egzameną, kur prigulėjimas į partijas nelošia jokios rolės, turi pilnas teises LSS.

Į komisiją sutvarkymui medegos kooperatyviškam knygų leidimui įėjo šie: Baltrušaitis, Purvis ir Norkus. Komisija tur išduoti savo raportą kuogreičiausiai laike susivažiavimo.

Pribuvo nauji delegatai: 16 kp. Meriden, Conn., K. Liutkus; 1 kp. Philadelphia, Pa. A. Bernotas; 52 kp. New York, N. Y., P. Mingilas; 5 kp. New Britain, Conn., K. Senkus; 19 kp. Brooklyn, N. Y., J. Šukys.

Nutarta užvesti ir atspausdinti vienodas finansų knygas kuopoms ir centrališkam sekretoriui. Ėmimas tų knygų kuopoms nėra priverstinas, o naujoji sistema turi būt įvesta su pradžia 1912 m. Į komisiją apdirbimui, sutaisymui, užvedimui ir atspausdinimui tų knygų užtvirtinta seniau tame dalyke velkusioji komisija, susidedanti iš draugų: Purvio, Žymonto ir Bernoto.

Toliau sekė ilgi, visapusiški svarstymai klausime LSS. prisidėjimo prie anglų Socialist Party. Priėjus prie balsavimo, vienbalsiai nutarta prisidėti prie Socialist Party, mokant nuo kiekvieno LSS. nario po 5c į Socialist Party, už tai S.P. užlaikys mums vertėją-sekretorių ir turėsime teisę balsuoti visuomeniniuose klausimuose S.P., pridėdant tą pasargą, kad, jeigu kuri-nors kuopa arba kuopos narys nenorės mokėti po 5c, turi tiesą prigulėti tik prie L.S.S. Kuopų prisidėjimas prie vietinių (local) ir valstybinių (state) organizacijų palikta pilnai kuopų ir pavienių narių valiai. Už šį įnešimą balsavo 30. Už įnešimą, kad prisidėti prie Socialist Party pilnai, t. y. mokant po 15c ant mėnesio: į vietinę, valstybinę ir tautišką organizacijas — 9 balsai.

Pirm referendumo per 2 mėnesius turi eiti aiškinimai ir nuomonų išreiškimai LSS. kuopose, rajonuose ir organe «Kovoj».

Nutarta ir išrinkta komisija vedimui visų pertraktacijų susijungime LSS. su S.P. Į komisiją įeina: A. Purvis, pirmsėdis komisijos, kaip LSS. Sekretorius, ir M.M. Račiūtė (29 bal.) ir F.J. Bagočius (45 b.) prieš K. Gugi (19 b.) ir A. Žagarą (8 bal.).

Toliau sekė svarstymai įvairių kuopų įnešimų, atidedant tuos klausimus, kurie yra apkalbami naujame konstitucijos projekte iki tam laikui, kada minėtas projektas bus palmtas apsvartymui.

Klausime išrinkimo komisijos sutvarkymui rajonų reikalų nutarta priimti taisykles, kurios randasi LSS. konst. projekte.

Svarstyta įsteigti prie Sąjungos naują Skolų Fondą, padengimui Sąjungos skolų, bet po ilgų tarimų dauguma balsų įnešimas atmestas, nes yra tam-tikras «Kovos» fondas, kurį simpatizuojanti draugai gali paremti.

Nutarta, kad ateityj kas metai būtų išleidinėjamas padidintas «Kovos» gegužinis numeris ir ant pareikalavimo išsivystinėjama kuopoms. Įnešimas, kad apie 1 mą gegužio išleisti atskirus agitatyviškus lapelius į minlas, likos atmestas.

Pagaliaus buvo skaitomi pasveikinimai nuo įvairių kuopų ir pavienių draugų, tarpe jų ir nuo SLA. 126 kp., vokiško «Volkszeitung» ir Morris Hillquit. Sesija užsitarė ant 1:15.

Pirm. K.P. Gugis.

Sesija III.

Sesija atsitarė 8 v. iš ryto, 2 d. liepos; delegatų vardašaukis. Pagal nutarimą, iš praėjusios sesijos nepribuvusių į laiką delegatų vardai turi būti pagarsinti «Kovoj». Nepribuvę į laiką ir pasivėlinusieji ant 15 minučių buvo sekanti: Jasiulevičius, Purvis, Gaigalas, Litvaitis, Arminas, Pruselaitis, Pileckas, Krasnickas, Šlekaitis, Baltrušaitis, Norkus, Paukštis, Petrikis, Paupis, Mačiulis, Žymontas, Sukys, Bernotas.

Nepribuvo ant sesijos: Verbyla, Račintė, Kazakevičienė.

Toliau rinkta pirmsėdis. Didžiama balsų slaptu balsavimu išrinktas Purvis (21 bal.) pirmsėdžiu, Gugis (13 b.) pagalbininku prieš trečią kand. Gilių (6 b.).

Pribuvo delegatas 14 kp. Baltimore, Md., P. Glaveckas.

Skaitytas protokolas pirmų dviejų sesijų. Pataisymai buvo sekanti:

Praleista I Sesijoje: Nutarta, kad pirmsėdis ir jo pagalbininkas būtų renkami visai dienai.

Pridėta II Sesijoje. Kad visos tos kuopos, kurios negali užvesti naujai komisijos sutaisytas ir užvestas knygas kuopų finansų sutvarkymui, tas knygas turi kuopos pirkti iš LSS. adm-jos.

Tuli mažesni protokolo pataisymai buvo padaryti ant vietos.

Dar pribuvo delegatas 7 kp. Rochester, N.Y., J. Bagdonas.

Iškilo klausimas: ar ypatoms, užimančioms vietas centralinėse įstaigose, duoti šiame susivažiavime sprendžiamąjį balsą. Po ilgų diskusijų nutarta 31 balsu prieš 11 (slaptu balsavimu) tokioms ypatoms sprendžiamoji balso neduoti.

Toliaus nutarta pašalinėms ypatoms, neprigulinčioms prie L.S.S. neduoti patariamojo balso.

Iškilus klausimui teisingumo užrašomų ilgesnių nutarimų, nutarta, kad visi ilgesni įnešimai būtų suformuluojami per pačius įnešėjus ar rezoliucijų komisiją ir pridodami sekretoriams, kurie pilnai, kaip nubalsuota, įtrauktų į protokolą.

Skaityta redaktoriaus raportas per patį J.B. Smelstorių, redaktorių. Po ilgų svarstymų, nutarta redaktoriui raportą sugrąžinti, kad pertaisyty, netaišant klausimų, kurie nieko bendro neturi su redakcija ir pačiais LSS. reikalais.

Lietuvių Siuvėjų Unijos 54-tas skyrius, Brooklyn, N.Y., per savo prezidentą, sekretorių ir delegatą prisiuntė VI LSS. Susivažiavimui puikų, gyvų gėlių vainiką su užrašu: «LSS. VI Susivažiavimui. Liet. Siuvėjų Unijos 54 Skyrius». Dovana buvo priimta delegatų trukšmingu delnų plojimu.

Atsinaujinus klausimui įvairių nesutikimų «Kovos» personale, nutarta išrinkti ištyrimui viso to incidento komisiją iš penkių ypatų, į kurią negal įeiti nariai 1-mos kuopos, centrališkosios valdybos arba bent kaip-nors dalyvavusios arba buvusios įtrauktos bent kada į kokius-nors S-gos centre kilusius vaidus. Kandidatai buvo perstatyti viešai, bet balsavimas renkant komisiją buvo slaptas, su sekančiomis pasekmėmis (Kiekvienas balsavo už 5):

Į komisiją ištyrimui minėtų nesutikimų išrinkta Raulinaitis

32 bal., Paukštys 27 b., Gillus 26 b., Liutkus 24 b. ir Senkus 20 b. prieš Kinderą 23 b., Šlekaitį 14 b., Žilinską 12 b., Dobinį 9 b., Jasiulionį 9 b. ir Podolskį 5 b. Komisijai duota instrukcijos iš tirti visą dalyką nuodugnai, reikalui iškilus pasikviesti liudinikus arba pareikalauti dokumentališkų darodymų ir visą dalyką kuogreičiausiai raportuoti susivažiavimui galutinam nusprendimui. Sesija užsitarė 12 val. dieną, nutarus susirinkt 1 val. p.p.

Pirm. Aug. Purvis.

Sesija IV.

Sesiją pašaukė į tvarką pirmsėdis Purvis ir sekė vardašaukis. Sekanti delegatai nepribuvo ant sesijos: Gaigalas, Verbyla, Liutkus, Mingilas, Bagdonas.

Pribuvęs įgaliotinis nuo vietinės Lenkų Socialistų Federacijos sekretorius Banka išreiškė linkėjimus VI LSS. Susivažiavimui ir kvietė podraug veikti prisijungime jų Federacijos ir mūsų Sąjungos su Socialist Party.

Sekė raportas centrališkojo sekretoriaus, skaitytas paties sek. A. Purvio. Raportas be jokių diskusijų buvo vienbalsiai priimtas.

Toliau vėl sekė svarstymas įvairių kuopų įnešimų.

Įnešimas, kad VI susiv. išneštą rezoliuciją, paraginantią Socialist Party ir Socialist Labor Party, nutarta atidėti, nes tai yra jų pačių dalykas, kurį jie gal išrišti atėjus savam laikui, be mūsų interpellacijos.

Iškilus klausimui, ar prie LSS. yra reikalingas Rev. Rėmimo Komitetas, nutarta, kad prie dabartinių sąlygų palikti minėtą komitetą po senovei.

Klausimas sutvarkymo «Kovos» siuntinėjimo palikta administratoriui ir sekretoriui, kurie sutvarkys ir užves naujas finansų ir adresų knygas, tada klaidos pačios per save išnyks.

Įnešimai, kad «Kovos» darbininkai priklausytų į uniją ir kad ant «Kovos» būtų unijos ženklelis (label), po ilgam apkalbėjimui atidėta, nes dabartinis dalykų stovis ir unijų konstitucijų reikalavimai yra mums neprieinami prie šiandieninio LSS. stovio.

Klausime redaktoriaus kompetentiškumo užėmėme redakatoriaus vietos, kadangi jis buvo vieninteliu kandidatu, nutarta, kad rinkimai buvo pilnai legališki.

Įnešimai, kad administratorių pastatyti po kancėja, buvo apsvarstyti ir nutarta, kad STK. Komisija nutars su V.K. kancėjose augštumą ir kad kancėja priimti nuo Bonding arba Surety kompanijų.

Fondus «Moteris ir Socializmas» ir «Trimito» administratorius tur atskirti nuo S-gos izdo ir tvarkyti bei vesti tuos dalykus visi atskirai nuo kitų S-gos reikalų. Pinigai negali būti sunaudoti kitais reikalams, apart išleidimų minėtų veikalų.

Iškilus klausimui, ką turime daryti su apgarsinimais, kurie teisingumas yra abejotinas, nutarta, jog Susivažiavimas tokius apgarsinimus laiko labai negeistinais, bet dėlėi materijališkos paramos, daleido ant toliau priimti juos patol, pakol Sąjungos izdas pilnai galės apdengti išlaidas be tam panašių apgarsinimų, paliekant juos ant valios administracijos.

Įnešimas, kad Susiv. nominuotų tris kandidatus ant keliančio organizatoriaus, kurių vieną Sąjunga išrinks referendumu, atidėtas, nes dabar eina referendum, ar toks organizatorius yra Sąjungai reikalingas ar ne, ir, neperejęs tam referendumui, negalima iš kalno paskirti kandidatus.

Nutarta, kad visi senieji S-gos nariai arba nariai svetimų socialistiškų organizacijų, norintieji persikelti iš vienos kuopos arba organizacijos į bilė kokią kuopą LSS., neturintieji tam tikrų paliūdijimų nuo minėtų kuopų arba organizacijų arba nuo sekretoriaus pačios organizacijos (jei toks persikeliantis narys buvo pavieniū), negali būti priimami į kitas kuopas.

Kilus klausimui S-gos referendum tvarkymo būdo, dalykas palikta po senovei, t.y. ten, kur yra rajonai, kuopos tur balsus

ky, tai reikia dirbti ir naktimis, už ką turi mokėti po 20 kapeikų už valandą. Bet kada ateina išmokėjimo diena, tai kiekvienam matrosui nusuka po 3–4 rublius. O juk tie 3 ar 4 rubliai kruvinai uždirbti. Mat, kiekvienas kapitonas nori išlaidų padaryti kuomaziau ir per tai kompanijai parodyti savo gabumą, kad jis moka kapitonauti. Visi kapitonaai daro tokias lenktynes ir smaugia darbininkus. Bet tas jau paprastas dalykas, kad nebutų da žiauresnių pasielgimų.

21 d. vasario išėjus garlaivui «Birma» iš Liepojaus, iškiolo ant jurių baisi audra. Bangos pradėjo eiti per viršų garlaivio. Pasazieriams uždrausta išeiti ant viršaus, o matrosai turi dirbti. Pamatę darbininkai bangą, kylančią viename gale laivo, bėga į kitą galą, kad išsigelbėti nuo pavojaus. Bet vienas nesusėjo išbėgti ir pagavusi banga trenkė jį į sieną (bortą). Perejęs tai bangai, pribėgo kiti darbininkai ir pamatė savo draugą gulintį be žado. Čia pradėjo reikalauti daktaro. Daktaras su kapitonu, užsidarę 1-mos kl. salėį, sėdi ir linksminas stikleliais. Kada pranešė apie nelaimę, tai daktaras rimtai atsakė: «Kaip gi aš galiu eiti ant viršaus laivo tokiam ore? Aš neisiu». Kapitonas nei atidos nekreipė į tai. Išgirdęs tokį atsakymą 2-ro kapitono pagelbininkas atbėgo pas daktarą ir prabilo: «Jeigu tamista negali eiti, tai aš liepsiu darbininkams, kad tamistą nuvestų» (2-ro pagelbininko neapkenčia nei kapitonas, nei kompanija). Tik tuomet daktaras išėjo prie nelaimingojo. Pritrenktasis gulėjo pusę valandos be jausmų ir tik ant tytojaus pradėjo ištarti silpnai žodį.

25 d. balandžio išėjus iš Liepojaus tam pačiam garlaivui ant jurių, atrado 3 be bilietų pasazierius. Kada juos suareštavo, tai jie išdavė du kačegarų, kurie juos apsiėmė slapta nuvežti Amerikon. Pribuvus Amerikon, kapitonas perduoda Amerikos valdžiai kaip «kontrabandą», taip ir «kontrabandistus» — Jušį ir Kosichą. Am. valdžia juos sugražino atgal, o «kontrabandistus» nubaudė po 2½ metų kalėjimon. Rodos, kad jau viskas užbaigta: kaltininkai suareštuoti ir smarkiai nubausti. Kitaip jau nepasielgia nei generolas Dumbadze su žydais. Bet kopitonas viršijo visus. Jis suareštuoja visą darbininkų komandą ir laiko po areštu iki tol, pakol garlais išeiina ant jurių! Priežastis arešto — kodėl darbininkai nesusekė ir nepranešė kapitonui, kad važiuoja be bilietų!

Rusų valdžia samdo šnipus už pinigus, o kapitonas «Birmos» verste verčia buti šnipais. Ir tai darbininkai turėjo iš bangų eiti po areštu, o iš po arešto vėl bangosna, ir ten surašti sau pailsį ir pasilinksminimą.

Apart to, visa darbo tvarka pavesta vyresniam darbininkui, taip vadinamam bocmanui. Tas reikalauja, kad jam darbininkai fundytų ir kyšius duotų; kurie nefundija, tai jieško visokių priekabių prie tų darbininkų. Ir štai, išėjus iš New Yorko garlaivui 13 d. gegužio, bocmanas ant jurių **l a b a i s u m u š a d u d a r b i n i n k u**. Ir tas viskas dedasi XX amžiuje! Darbininkai žadėjo skųsties Liepojuje uosto viršininkui, bet argi gali pas Rusijos valdžią darbininkas rasti užtartį? Argi bus apkaltintas kapitonas? Nie-

kados! Tu, darbininke, busi kaltas.

Turbut, skaitytojas pasakys, kad kapitonas gal koksai žiaurus rusas, kad taip elgiasi ir pas jį tokia tvarka. Neapsirik, skaitytojau, visai netiki, kas jis toks! Nugi mūsų tautietis-lietuvys. Tris metai atgal, kaip da pats buvo darbininku, jis skaitė save kuone «socialistu». Jurinę mokyklą pabaigęs, ilgą laiką trunkėsi ir negalėjo gauti niekur vietos. Bet 1907 m. gavo vietą už 3-čią pagelbininką. Kad parodyti kompanijai savo gabumą, pradėjo smaugte smaugti darbininkus ir tuom daryti savo karjerą. Metai nepraejo, jau mūsų tautietis kapitonas. Kokis tai džiaugsmas buvo patriotams, nes, ant kiek man yra žinoma, tai pirmas kapitonas lietuvys. Apart to viso, senieji kandidatai, kurie jau plaukioja po 4–5 metus pagelbininkais — pasiliko pagelbininkais, o jis gabus, gavo kapitono vietą.

Bet pasikalbėk tu žmogus ir dabar su juom, tai jis «pirmėivis» ir dabar bus, jeigu tik žinos tavo pirmėivišką nuomonę. O kiek tokių yra?

Bevardis.

Miegas ir sapnai.

Nežiurint, kad mokslas savo patyrimais atskleidė daugelį paslapčių, pirma žmogui nežinomų gamtos apsiereiškimų; nežiurint, kad daugelį klausimų, stebuklais vadinamų, prirodymais išaiškino ir išrišo, žmogiškos vaidentuvės sutvertas pasaulis vis dar neišnyko ir milijonai, net šimtai ir tuketančiai milijonų žmonių gyvena sapnų pasaulyje ar bent miegant po jį besibasto, o nubudę mini ir tiki į kokią tai misteriją viršgamtiško gyvenimo. Sapnų pasaulis! Kiek gi neteisingų įsivaizdinimų, kiek keistų ir juokingų prietarų, kiek gi tikėjimo į viršgamtišką mistišką jo esybę jis pagimdo žmonių protuose! Sulyg laukinių žmonių supratimo, žmogaus siela (vėlė) miego laiku apleidžia kuną ir nėsūdinasi į viršemišką pasaulį, iš kurio parsineša įspudžius ir atminimus rodo paveikslus mistiško gyvenimo. Visiškai pasiliuosuoti nuo tos rūšies manymo negali net ir išmintingesni žmonės, nekalbant jau apie literaturą «aigiptinių sapnininkų», kurių šalininkai uoliai tiki, kad žmogus, kuriam sapnavosi gaisras — butinai turės likti Krezusu (turčium). Sykiu su tuo, kaip į ukanotą sapnų pasaulį pradėjo skverbties moks lažinystės spinduliai, kad dėl ištyrimo sapninių apsiereiškimų pradėta naudoties patyrimo metodomis, persitikrinta, kad t'e apsiereiškimai atsiranda ant tos pačios gamtinių tiesų papėdės, kaip ir visi kiti žmogaus fiziško ir dvasiško gyvenimo apsiereiškimai. Paprasčiausias tyrinėjimo budas, vartotas jau nauja laikinės psichologijos tvaršlio Fechnerio, remiasi žadinimu miegančiojo su pagelba laipsniškai augančių balsinių padilginimų. Trumpais lygiais tarpais meta ant geležinės plytos švininį skritulį; jiega užgavimo didinama tuo, kad skritulys krinta kas-kart iš augščiau, pakol miegantis nenubunda. Iš to bandymo patirta, kad miego gilumas įvairiose nakties valandose yra labai nelygus. Pas normališkos sveikatos žmogų giliausias (kiečiausias) miegas buna pirmose dviejose va-

landose po užmigimo ir paprastai atsibuna be jokių sapnų. — Miego įjega laipeniškai — su talais išėmimais — silpsta, besiantinant dienai; paskutinėse miegojimo valandose miegas buna silpnas ir smegenys atjaučia menkiausius įspudžių padilginimus, kurie ir tveria įvairiausius vaidentuvės paveiklus. Įspudžius pagimdo visokios miegantį apsiaučiančios gamtinio gyvenimo įtekmės, taipgi dar esančioms ramumo stovyje smegenims lengviausiai buna atjaučiama svetimos minties veikimo spēka (telepatija) ir atskambėjimas smegenyse pereinatos dienos neaiškiai atjautų įspudžių. Taipgi pastebėta, jog yra įvairūs sapnų tipai, stovinti sąryšyje su žmogaus individuališkumu. Kas iš vakaro miega kietai, tas paprastai rytmetyje jaučiasi išsiilsėjęs, budriu ir stipriu; ir atbulai, kas tik dienai auštant kietai užmiega, tas nubudęs jaučiasi miegustu, susnudusiu, bespėkiu, tankiai nervišku, ir prisieina apypiete pramigti, kad išsiblaivyti. Pirmos kategorijos žmonės yra linkę prie darbo rytmetyje ir atstovauja sveikų žmonių tipą; antos gi — linkę ypač prie naktinio užsiėmimo arba mėgstą ilgai išvakarauti; yra tai žmonės nerviška silpni; jie prisipratinę priešinties gamtos įstatymams, reikalaujantiems, idant visas organiškas sutvėrimas ant žemės su diena keltų veikmėn ir su saulės nusileidimu eitų pasilsin. Prieštaraujantis tam buna gamtos nubaustu, o ta bausmė pirmiausiai paliečia nervišką žmogaus organizmo sistemą. Toksai žmogus, suardęs sau normališką nervų stovį, anksčiau ar vėliau tur sunkiai nukentėti, bet pirm to dar buna kankinamas įvairių varginančių sapnų, kuriuos tveria nervų neteislingai smegenims perduodami įspudžiai. Tokiems žmonėms nedaug tepagelbsti ir apypietės pramigimai; kurių nerviška sistema labiau suardyta, tie visvien ir po tokio pramigimo liekasi be energijos ir be noro darbuoties.

Už minėtus individuališkus skirtumus įdomesniu gi yra klausimas: ar ištikrųjų miego laiku buna «dvasiško gyvenimo» apsiireišimo valandos? Argi svajonė bei visokia smegeninė veikmė apsisloja mums miegant? Tas klausimas tur pamatinę reikšmę pažvalgoje į žmogaus dvasišką gyvenimą.

Jeigu «dvasišką gyvybę» ir sąmonę reikia skaityti vienu ir tuo-pat, tai gilus miegas turi būti suprantamas, kaipo stovis, kuomet mūsų vidurinės visokios pajautos, o sykiu ir sąmonė visiškai pranyksta. Sąmonės veikmė apsiireiškia iš priezasties išlaukinių įspudžių ant mūsų pajautų ir valdo mūsų psichinį gyvenimą per dieną, bet, dienai pasibaigus ir pasiliuosavus nuo įvairių įspudžių ir sielos pajautų padilginimų, sąmonės veikmė apsisloja, o sykiu ir psichinis mūsų gyvenimas arba egzistencija dingsta.

Tečiaus panaši mūsų sąmonės veikmės pereinamoji arba tik atsikartojanti egzistencija pasirodo visai negalima, jei į tai pažvelgsime iš bendralaikės psichologijos matymtaškio. Dėl išaiškinimo tų painių ir interesuojančių klausimų pastarais laikais pradėta daryti įvairius tyrinėjimus, kurių rezultatai išdalies leidžia neabejojant tikrinti, kad sąmonės veikmė nevisai apsisloja ir miego laiku, t. y., kad supratimo įjega buna ir miegant. Supažindinimui su metodomis, vartojamomis psichologijos tyrinėjimuose, verta atkreipti atydą į tyriuēt-

įjį Masso. Įtaisė įsai svarstyklę, leidžiančią patirti atmainas kuno dalių sunkume miego laiku. Įsivaizdinkime sau lovą, kurios dugnas pritaisytas taip, kad lengvai į abu galu svarstosi, kaip ir kiekviena svarstyklė. Kuomet ant tos svarstyklės paguldysime žmogų, tai kojagalis pakyla, ir dėl nustatymo lygsvaros turėsime kojagalį padėti atsakančio sunkumo svareles; bet kad gulinčiam ten leisime užmigti, tai pastebėsime, kad galvagalis palengva pakyla augšty, ir reikia svareles dėti kitame gale, kad sugražinti lygsvarą, kurią sunaikino pasunkėjusi žemutinė kuno dalis; bet jeigu sušuksim, išardami miegančiojo vardą, greit pastebėsime, kad svarstyklės galvagalis nusviro žemyn. Taigi šį įstabų apsiireiškimą išaiškina tuo, jog miegant kraujas į neveikiančias smegenis neteka taip gausiai ir galva pasidaro lengvesnė, o kuomet garsiai išteri miegančiojo vardą, jo sąmonė pradeda veikti ir smegenys iššaukia kraujo atpludimą galvon, darant ją vėl sunkesne. Jei paminėjimas miegančiojo vardo sužadina smegenų veikmę, tai reiškia, jog psichinės pajautos ir miego laiku neapnyksta, kitais žodžiais tariant, ir kiekiausiai mums miegant, mūsų sąmonė nepranyksta, o todėl ir miego laiku ji veikia ir atvaizdina įspudžius sapniniuose paveiksluose.

Sapnų klausimas, tečiaus, tuo dar neišsiriša. Yra dar daug kitų gimdančių sapnus priežasčių. Tyrinėjimai prirodo, jog sapninius vaizdus ir veikmes pagimdo įvairūs išlaukiniai ir viduriniai ant psichinių pajautų padilginimai taippat, kaip ir tikrybėje apsiaučiančio mus gyvenimo įtekmė į mūsų vaidentuvę. Pav. atbalsis subildėjimo nakties tylumoje daro miegančiam įspudį perkunijos, užtriškimas vandens lašelio tveria įspudžius maudymos, o kraujo nelygus bei apsunkintas tekėjimas kune daro įspudžius smaugimo, troškinimos ir įvairias scenas bei veikmes sulyg to, kokias pajautas tas tekėjimas paliečia.

Atsitinka, kad dieniniai įspudžiai ar pastebėjimai neaiškiai buvo atsivaizdinti bei palietė smegenis momente, kuomet jos buvo užimtos kuo kitu, tai miego laiku ir tie nepastebėti ar, geriaus sakant, neatjauti įspudžiai atsivaizdina vaidentuvėj ir, pindamiesi su įvairiais pajautų padilginimais, sutveria reališkus bei keisčiausius gyvenimo paveikslus.

Taigi, kaip nesigilintume, ir šiame klausime randame, kad viską dvasiško gyvenimo apsiireiškimuos tveria ne kokianors viršgamtinė esybė, vien pati materijališkoji gamta ir kuno pajautos, atvaizdinančios per smegenis apsiireiškimus.

Juo nervinė sistema normališkesniam stovyje, juo rečiau ir paprastesni buna sapnai, ir nieko bendro jie neturi su ne-materijališku pasauliu.

J. B. S.

AMERIKA.

Washingtonas. — Karės ministerija išdirbo plianą įrengimui tvirtovių prie įvairių uostų kaip pačios Jungtinės Valstijos, taip ir jų kolonijose. Ypatinga atyda atkreipama į įrengimą tvirtovių ant salų Philipinų, Hawai ir Guam. Tos tvirtovės lėšuos \$100,000,000. Įsirengus šitokias tvirto-

ves, Jungtinės Valstijos ant Didžiojo (Ramiojo) vandenyno bus daug stipresnėmis už Japoniją.

Jungtinių Valstijų išdan įplaukė nuo pirmos liepos pra eity metų iki pirmos liepos š. m. \$31,305,923 daugiau, negu tuo pačiu laiku iš išdo išėkvota. Galbut tas įplaukimas pasirodė ačiu paskolai, kurią išdas užtraukė sumoje \$50,000,000 įrengimui Panamos kanalo.

Victor Berger balsavo iš vieno su republikonais prieš demokratų klausime tiesioginio (direct) žmonių balsavimo ant senatorių. Senatorius Bristow buvo padavęs pataisymą prie nutarimo, užgiriančio tiesioginį rinkimą senatorių. Pataisymas garsino, kad pats Jungtinių Valstijų kongresas prižiūrėtų rinkimus ir paskirtų laiką, vietą ir budą tiesioginių rinkimų. Demokratai priešinosi tam pataisymui, nurodinėdami, kad tuo pataisymu susiaurinama atskirų valstijų teisės ant naudos centralinės valdžios; sako, pataisymas griaua demokratijos pamatus. Pataisymas tapo priimtas didžiuma balsų.

Išėina, matomai, kad demokratai kovoja už demokratiškus įstatymus. Bet jie kovoja už demokratizmą tikrai matomai; ištikro gi jie kovoja už atžagareiviškus, prieš-demokratiškus įstatymus; ir socialistas kongresmonas balsavo prieš juos.

Dalykas tame, kad demokratai visai ne demokratiškai elgiasi; ir visokiais budais varžo negrų teises, priguliničias jiems rinkimuose. Jeigu pagal demokratų norą dalykas virstų, tai pietinės valstijose, kur įstatymdavystosė yra didžiuma demokratų, demokratai visai prašalintų negrus iš rinkimų į senatorius.

Kadangi socialistai visuomet kovoja prieš visokias prievartas ir reikalauja lygių teisių visiems piliečiams be išskyrimo tautos, tikėjimo ir lyties, tai socialistų kongresmonas balsavo už Bristow'o pataisymą. Sulyg šiuo pataisymu, kongresui priguli teisė prižiūrėti rinkimus, o taipgi, suprantama, ir teisė atmesti tokius rinkimus, kurie pasirodys buvę atlikti tokiu budu, kad buvo varžoma teisės tulų piliečių, kaipo rinkėjų.

Indianapolis, Ind. — Taftas laikė čionai prakalbą, kurioje pripažino, kad panaikinimas muitų ant tavorų iš Kanados nepalengvys darbininkų padėjimą ir nepagerys jiems buvį. Bet Taftas, kaip daugeliui žinoma, labai stipriai stovi už tą muitų panaikinimą, dėlėi kurio juk sušaukė ir «extra» kongreso sesiją. Insurgentai, arba progresyviškiejie republikonai turi išdirbę plianą, kaip panaikinti minėtus multus ir dalyką taip sutvarkyti, kad darbininkai-suvartotojai turėtų sau iš to palegvinimą. Tečiaus Taftas visoms keturioms spiriasi insurgentų sumanymą. Klausimas — ar turėjo Taf as kiek logikos, kad šaukė tą extra sesiją, kuri tiek laiko užėmė kongresui ir kuria žmonės buvo taip ilgai vyliojami lukesčiais, kad bent kas bus padaryta toje sesijoje ant naudos Amerikos darbininko?

Los Angeles, Cal. — Jonas J. McNamara, apskūstas dektivo Burns'o ir generolo Otis'o, buk jis, «dinamituodamas Los Angeles Times laikraščio butą, užmušęs 19 darbininkų», — yra jau

pastatytas prieš teisėją W. Bordwell, kuris, žinoma, stengsis atvesti McNamarą kaltu. McNamaros advokatai griežtai priešinosi šitam pastatymui prieš teisėją McNamaros ir reikalavo, kad kaltinamasis butų sugražintas į Ind'anos valstiją (iš kur jis buvo dektivų išvogtas) ir ten jau teisiamas. Teisėjas atsakė, kad tai jam nėsą jokio skirtumo, ar McNamara butų pagal įstatymus atgabentas į Californijos valstiją ar ne pagal įstatymus; sako, iis dabar čia ir aš ji teisiu. Mat, įstatymai, kurie yra tvieriami buržuazijos bernų, yra pritaikomi ir aiškinami, kaip buržuazijai patinka.

Cambridge, Mass. — Buvęs Harvardo universiteto prezidentas dras. C. Elliot padarė įdomią kritiką «Pagarsinimo Ne prigulmybės» (Declaration of Independence), ir nurodė, kad dabartinė pramonijos sistema sumažino ypatingą žmogaus neprigulmybę.

Brooklyn, N. Y. — Generalinis krasos viršininkas Hitchcock į krasos rėdymą įveda ekonomiją, bet lėšomis darbininkų sveikatos. Hitchcock sumažino laiškanešių skaitlių nuo 5 iki trijų, o kai kuriose vietose net iki dviejų. Ir darbininkai laiškanečiai turi savo darbą atlikti, dirbdami po 8 val. į dieną — laiką įstatymiškai paskirtą. Pasekmės tokio Hitchcocko uolumo bus tos, kad darbininkai turės persidirbti, o ir reguliariškumas gavime krasos nelaimės. Tą turint omenyje, piliečiai ketina paduoti užklusimą į Washingtoną apie sumanymus Hitchcocko ir iš ten galėsiančias kilti pasekmes.

U Ž R U B E Ž I S

PARYŽIUS. — Kassyk aiškiau matosi, jog Vokietija nedaleis Francijai užimti visą Morokko ir jog Vokietija įėjo į sutartį su Ispanija kas link pasidalinimo Morokko. Kada tulą laiką atgal Francijos kareiviai, užgniaužę sukilimus Morokkoje, rengėsi grįžti į Franciją, tai Ispanijos kareiviai užėmė miestus El Araish ir Tesuan. Liepos 1 d. į Morokkos uostą Agadir atėjo Vokietijos šarvuotis «Panther» ir išsodino savo jureivius ant sausžemių. Už kelias dienas Vokietija pasiuntė kitą naujesnį ir didesnį laivą į tą pat uostą. Vienkart Vokietijos pasiuntinis Paryžiuje užtikrino Francijos valdžią, buk jokių nedraugiškų žingsnių Vokietija nemano daryti linkui Francijos ir tik apgynimui savo piliečių nuo arabų Morokkoje pasiuntusi laivus.

Vokietijos pasielgimas laužo sutartį 1909 m., padarytą tarp Vokietijos ir Francijos, ir politiška Francijos nuomonė mato Vokietijos žingsniuose sutartį tarp Vokietijos ir Ispanijos, kurios sutarties siekiu yra atsiimti sau nuo Francijos po tam tikrą dalį Morokko.

Francija pasiuntė į Adagirą savo šarvuotį, kuris atsistos greitmais su vokiškaisiais šarvuočiais.

Šitokie apsiereiškimai tarp Francijos ir Vokietijos gali arba pakelti vaidus tarp jūdviejų Europoje, arba pasibaigti pasidalinimu Morokko tarp Francijos, Vokietijos ir Ispanijos.

RYMAS. — Čia prasidėjo visuotinas straikas darbininkų ant valdiškų geležinkelių: reikalaujama pakėlimo algos ant 25% visiems žemesniems darbininkams ir tarnams. Darbininkai išrinko sau tinkamą laiką, nes dabar atsibuna Itaitjoj u. v. didelė parodos: Ryme ir Turine, kur važiuoja daugybė kelianninkų iš visų šalių. Tokiu budu darbininkai mano priversią kaip valdiškų geležinkelius, taip ir privatiškus padaryti darbininkams nusileidimus.

BERLYNAS. — Nebylai darbininkai laikė čia didelį susirinkimą. Buvo sakoma prakalbos — mosikavimais, ženklais. Visi susitaikė ant šio punkto: tikrai socializmas gali panaikinti įvai-

rias skriaudas link darbininkų. Uždėta nebylių socialistu draugystė.

Didžiama Reichstago (parlamento) balsų nutarta palmti iš darbininkų tiesią kontroliuoti patiems darbininkams savo fondą, iš kurio darbininkai apturi pašalpą laike ligos. Tai atsitiko ačiu tam, kad Vokietijos buržuazai, matydami milžinišką Vokietijos darbininkų augimą galėje ir susipratime, susitarė, kaip imanant slopinti darbininkų progresavimą. Dabar jie darbuojasi, idant praleisti įstatymą, baudžiantį darbininkus kalėjimu už straikus.

LONDONAS. — Anglijos jurininkų straikas, kuris savo laiku grasino iššaukti tarptautišką jurininkų straiką, užbaigtas. Svarbiausio tikslo straikeeriai neatsiekė — neiškovojo pripažinimo unijos. Šiaip jau, jurininkams pakelta alga ant 60c. į savaitę, o dokų darbininkams po centą į valandą. Visiems suteikiama pusė šventadienio kas savaitę.

BRUXELLE, BELGIJA. — Atstovai visų svarbiausiųjų plieno kompanijų susirinko čia iš viso pasaulio, kad sutverti tarptautinį plieno trustą. Abelouose punktuose jau susitaikė. Išrinkta 30 ypatų komisija, kuriai pavesta varyti toliaus tą darbą. Taigi matome, kad viso svieto kapitalistai vienijasi, idant išspausti iš darbininkų kaip galima didesnę sau pelną. Kada gi visi darbininkai supras, kad tik visuotina darbininkų vienybė gali jiems užtikrinti pergalę!

MEXICO CITY. — Straikuoja 1500-2000 konduktorių ir motoranų, ir kitų darbininkų dirbusių gatvekarų kompanijai. Buvo kruvini susidurimai straikeeriai su policija. Užmušta du straikeeriai, o sužeista penki. Žmones straikeeriai prijaudėia ir remia juos aukomis, ypač, kad straikeeriai neturi jokio savo fondo.

Mieste Mopimi susitraikavo dirbtuvių darbininkai ir kalnakasiai skaitliu 10,000. Kaip gatvekariojai darbininkai, taip kalnakasiai ir kiti reikalauja, kad jiems būtų pakelta alga.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neurašytas. Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokiamų. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinios.

WESTERNPORT, Md. ir PIEDMONT, W. Va. Tankiai pasitaiko užtėmyti po laikraščius žinutes, kad šian ar ten darbininkai žengia pirmyn. O tais žingsniais tai: prakalbos, prelekcijos, diskusijos, paskaitos, referatai ir t. p. O dar aiškiau užtėmyt ir parodyt tokių žingenių vaisius tai kuopų pasidauginime nariais ir susitvėrime naujų kuopelių.

Taip ir Westernporto lietuviai bando keltis iš letargiško miego, nes mato, kad jau saulelė pakilus. Prieš 2 metus čia nėvienas lietuvis nemokėjo įstarti žodį «socialistas», nes nebuvo girdėję. Bet šiandien negana to, kad yra dauguma simpatizuojančių socialistams idėjai, nes yra keletas ir pilnai susipratusių. Nors jau per penkerius metus jų buvo ir vis dauginos, bet visai nieko nebandė veikti, nors gyvenimo dirvonus matė niekeno nedirbamus. Bet jau šiandien bando artį ir sėti socializmo sėklą ir laukti vaisių, nors ateinančiai

genkartei.

Gegužio 14 dieną užsikvietėm kalbėtoja drg. K. Šeštoką, kaip pagelbėtoją pasekmingiau sutverti LSS. kuopą. Kalbėjo, kodėl ir kaip išsivystė viešpataujanti klesė, kaip ir kokiū budu pirmoji antrąją pavergė ir privertė atiduoti ponams, kunigaiškščiams ir karaliams visus vergų išdirbtus produktus tik už suteikimą maisto palaikymui gyvasties ir patįs pasilikdavo be nieko. Taip ir iki šiai dienai užsiliko toji vergija. O tos vergijos panaikinimui yra tik vienas krlas — visų darbininkų pareikalavimas, kad musų viešpačiai nebeapvogtų ir neišnaudotų, o sykiu dirbtų ir lygiai gautų pagamintus turtus. O tam visokių piktadarysčių ir išnaudojimų prašalinimui reikalinga kova viso pasaulio darbininkų. Tada įvyks socializmas.

Taipgi aiškino, kad tą bjaurų surėdymą palaiko ir kunigija. Vien turčių gerai apmokami pilvuzai, skelbia, kad darbininkų toks likimas todėl, kad jau taip dievas surėdęs — vieniems vargti, o kitiems vargdienių krauju ir prakaitu misti. Ir kad aiškiau suprasti kunigų melą, aišku iš jų neva faktų. Kristus neva, kaipo krikščionių dievaitis, išsitarėdavęs, kad: «palaiminti tik ubagai», arba «mylėk artimą, kaip pats save» teipgi: «jeigu turi 2, duok neturinčiam vieną, turi vieną, dalykis teipgi». O kunigai vėl sako, kad Kristus, kaipo nežinomos dieviškos ypotos trečdalis, neuždraudė turėti turtus tik turtingiems, o vargšams nevalia turėti, o jeigu turi, tai nuodėmė, ir jau tada prisieina kunigėlio klausti, kas daryti su žemišku turtu, o pastarasis pataria, kad reikia bažnyčiai, o bažnyčia perdirbs į niekam nežinomą, kurio nė rudys neės, nė kandys nekąs, nė vagis neišplėš.

Toliaus trumpai aiškino vertę knygų, iš kokios dvasios knygų galima įgyti mokslą ir kad šiandien kiekvienam darbininkui reikalinga įgyti šioki-tokį mokslą, pagal išgalę. Taipgi aiškino laikraščių vertę ir t. p. Daug da ir kitų gyvenimo klausimų palietė, trumpai paaškindamas.

Publikos prisirinko apie 35 ypatas, todėl ir prakalbos neilgai tęsėsi — apie 1½ valandos. Po prakalbų buvo renkamos aukos dėl uždengimo lėšų. Nors pirmsėdis aiškino, kad aukos nepriverstina ir meldė, kad susilaikytų dėl užbaigimo prakalbų, bet daugelis, rodos, persigandę išbėgo.

Pasilikusieji susitvėrė į kuopą ir suaukavo apdengimui lėšų, šie draugai:

J. Berbilas \$2 00; M.L. Balčiūnas, P. Weissyngolf, J. Saboškis, J. Keršis, J. Bartkus — po \$1 50; J. Katinauskas, G. Imbrasas ir F. Lasminavičius — po \$1.00; J. Normantas ir J. Mažeika — po 25c; atskiros ypotos suaukavo 65 c. Viso \$13 90. Visiems aukavusiems širdingai ačiu.

Į kuopos valdybą išrinkta šios ypatos: organizatorium M.L. Balčiūnas, prot. sekretorium J.K. Berbilas, fin. sekretorium J. Saboškis, išd. P. Weissyngolf.

Po tam buvo antru kartu kalbėta apie tikėjimą į dvasias, dievus ir t. p. Kiekvienas, norintis suprasti tikėjimo melagūgumą, turėjo pilną progą tą atlikti, nes gana pamatingai ir suprantamai buvo išrištas tikėjimo klausimas.

Kaip malonu yra žinoti, kad tokiame neskaityngai ap-

gyventame lietuviams miestelyje, kurių išviso vos apie 100 ypatų, susitvėrė jau tokia tvirta kuopa iš 11 narių ir, yra vil-tis, netolymoje ateityj skaitlius narių padidės.

J. B e r b i l a s.

LEMIRTON, Me. Berželio 18 dieną atsibuvo vestu-vės J. Kropavicko su A. Sabaliauskaite. Šliubas atsibuvo be jokių bažnytinių ceremonijų, pas teisejus.

Pirmos tokios vestuvės mūsų miestelyje, kas tarp viet-i-nių gyventojų pakėlė visokias nesuomones; vieni sako gerai, o kiti stebisi: «kaip gi taip galima šliubas imti? — kad be kun-igėlio palaiminimo». Buk tai dievas nepadėsias gyventi. Bet jie nemato kame dalykas, kad ir kiti su kunigėlio palai-minimu apsiveda, o vieniems dievas padeda gyventi, kitiems ne. Juk gyvenimas nieko bendro su šliubo davėju neturi, tik labiausiai reikia žiurėti, kad nuomonės sutiktų ir kad kaip vienas, taip ir kitas pažintų ženybinį gyvenimą, o šliu-bas tuomet nekenks.

Svečių susirinkęs būrelis gražiai linksminosi; padainuo-ti kelios dainelės ir draugiškai pasikalbėta. Nebuvo gir-dėti, kad kas kam priešingą žodį ištartų. Taip ramiai bai-giant vestuves, tapo užmanyta aukos dėl sušelpimo kalinių. Aukavo šios ypatos:

K. Vilaniškis, J. Kropavickis, A. Kropavickienė, A. Jazukevičia, J. Stančikas, E. Liandanskaitė, P. Kedainis, P. Kručas, J. Povilaitis ir M. Urbonaičiūtė— po 50 c; K. Pes-lis 30 c., J. Balevičius, O. Balevičienė, V. Petronis, A. Ka-džiulis, A. Adomavičius, A. Balčiūnas, D. Balčiūnas, F. Kaulakis, A. Kaulakis, J. Jakavonis ir E. Kregždžiūtė— po 25 c., U. Dulksniūtė, Var. ir Val. Vaičiuliūtė— po 10 c. Viso suaukauta \$8 35, kuriuos meldžiame perduoti R. R. Kom-itetui. Visiem aukavusiems ačiū.

K. V i l a n i š k i s.

Aukos \$8 35 gauta ir bus perduota R. R. Komitetui.
Adm.

Ka rašo lietuviu laikraščiai.

«Laisvė» N12 gana ilgokame straipsnyje, užvardytame «Paduokite teisingas žinias», baro «Kovą» už neteisingą infor-mavimą visuomenės, butent klaidinimą linkui Meksikos re-voliucijos. Ir faktus «Kovos» klaidingų pranešimų paduoda šiokius: kad Madero nei nemano buti Meksikos prezidentu, nes tuomi yra de la Barra; kad Jungtinės Valstijos niekad nei nemaniosios nuslogint Meksikos revoliuciją, bet kaip tik priešingai. Mat, «Laisvė» skaičiusi apie ištirtą suokalbj, apie Jungt. Valst. pasiržimą padėti revoliucijai, kad prašalinus Amerikos kapitalistų tikriausį berną, kruvinąjį Diazą — ir tas viskas, girdi, įvyko... sulyg «Laisvės» tikrinimo, pasidė-kuojant Amerikos kapitalistų suokalbiui ir pasiržimui pagel-bėti sukilusiems prieš Diazą ir amerikoniškų kapitalistų va-gilišką šeimyninkavimą Meksikoje. Tiek tai logikos pas mu-sišką «Laisvę»..

Pažūrėkim toliaus, kaip teisingai «Laisvė» klaidina. Ži-

nomu yra ir «Laisvei» faktas, jog meksikiečiai sukilo prieš auškieks kapitalistams tarnavusio Diazo viešpatavi-mą, at ir jo sauvaliai paskirtas užimti prezidento vietą mi-nisteris de la Barra yra pripažintu Meksikos prezidentu tik per revoliucijos slogintojus, — na, ir per musiškę «Laisvę».. kitaip žinoma, kad revoliucionieriai turi savo laikinę valdy-bą, kol nebus išrinktas prezidentas. De la Barra nėra išrink-tu. Maderos valdymą jau visas socialistiškas pasaulis žino, nes griebėsi už persekiojimo socialistų spaudos.

Tolesniai «Laisvė» tikrina žinanti kapitalistų suokalbj ir pasiržimą pagelbēt Meksikos revoliucijai ir, turbūt, dėlto tai reakcionierius, kapitalistų agentas p. Taftas, nei nesiklausda-mas visuomenės leidimo, išsiuntė 20000 kariumenės į Meksikos pasienį. Tik mat socialistų partijos atstovas kongrese už-protestavo prieš tą Tafto Meksikos revoliucijos apgynimą, ir padavė kongresui 90 tukstančių parašų, paremiančių protestą Amerikos darbininkų-piliečių. Sulyg «Laisvės» «teisingo ži-nių padavimo», išėina, jog visos socialistų protestinės prakal-bos visose Jung. Valstijose, V. L. Bergerio protestas kongrese ir 90000 piliečių reikalavimas atšaukt kariumenę buvo tik ap-gynimu kruvinojo Diazo nuo Meksikos revoliucionierių. Ar taip, «neklaidingoji» «Laisvė»?... Jei taip, tai visų socialistų vardu reikalaujame pasiaiškino, kitaip skaitysime provoka-torišku šmeižiku socialistų ir klaidintoju visuomenės.

J. B. S.

Leonidas Andriejev.

T a i p b u v o.

Sulietuvino Barabošius.

VI.

Prisiartino didi diena — diena, kurioje teis karalių. Tai paslaptinėjai įjegai, senai, kaip pats pasaulis, reikės duoti atsakymas liaudžiai, kurią ji laikė per ilgus metašim-čius po vergijos jungu, draugijai, kurią ji persekiojo ir nie-kino. Be kvailų papuošimų ir paausiuoto sosto, be skar-džių titulų ir kitokių keistų galingumo ženklų — jie turės stoti prieš liaudies akis ir duoti atsakymą: kodėl jai buvo to-kia galybė duota, kas jai suteikė tiesas buti valdonu — vie-noje ypatoje milijonų žmonių, papildyti didžiausius prasižen-gimus ir žudyti žmones? Dvidešimtas jau pirmiau buvo nu-teistas liaudies sąmonės; pasigailėjimo nėra ir negali buti — bet tegul jis pirm mirties atidengia savo sielos paslaptis, te-gul jis supažindina žmones ne su savo darbais — jie visiems žinomi, bet su karaliaus mintimis ir jausmais.

Pasakiškas apuokas, kuris rijo kudikius ir visą šalį lai-kė pavojuje, yra apkaltas retėžiais, at miesto plečiaus nu-vestas ir tuojaus žmonės pamatys jo tamsiai-rausvą nugarą ir baisią gerklę, kuri ugnia spjauja.

Miestas dar gulėjo, su baime laukdamas didžios ir bai-sios dienos; piliečių būreliai, kurie pildė kareivių pareigas, tyliai žingsniavo gatvėmis, tarsi norėdami išvengti žingsnių, tiktai kanuolių ratai aštriai barškėjo. Įsakinėjo patyliai, ta-rytum bijodami, kad neišbudinti kai-ką, kuris saldžiai mie-ga. Ar jiems buvo baugu karaliaus, ar jo pabėgimo — to

nėvienas nežinojo. Bet tą visi žinojo, jog reikia prisirengti, sušaukti ir surengti visas spēkas, kokios tiktai liaudžiai yra. Ilgai neišaušo rytas. Tinšti debesys kabėjo ant dievnamų bokštų. Ir tiktai tame momente, kada iš pilies atėjo karalius, debesys persiskyrė ir ant mėlyno daugaus pasirodė saulė. Laimės pranašavimas liaudžiai, baisus atkeršijimas valdonui.

Jį vezė šitaip: siauru keliu, tarpe begalo ilgų kareivių eilių ėjo apginkluoti buriai: vienas, du, dešimt, be skaičiaus; paskui juos vezė kanuoles, dar toliaus, tarsi aptvertas kardais, šautuvais ir durtuvais, vos tik judėjo pirmyn juodas vežimas. Paskui jį vėl kanuolės ir buriai kareivių. Ir ant viso ilgo kelio, ir pirm vežimo, ir iš užpakalio, ir aplink jį — tylą. Tiktai iš toliau pasigirdo nedrąsus šauksmas:

— Mirtis Dvidešimtamjam!

Bet minios nepagautas jis pražuvo.

Tautos susirinkime nepaprastas judėjimas. Jau keliuta valanda, kaip ten kai—kurie vaikštinėja po koridorius, gyvai apie kaž—ką kalbasi ir su neramumu laukia valandos. Bet daugelis sėdi nepasijudindami, kaip akmeninės stovylos — ant kaktų matosi senos ir ilgos raukšlės, tarytum su kirviu iškirštos; akys, ar tai giliai įlindę arba išsivertę ant paviršiaus, plačios, viską apmatančios, tarsi be antakių — taip keistai išrodo. Nėra pasaulyje tokio baisaus paveiklo, į kurį tokios akys negalėtų ramiai žiūrėti; nėra pasaulyje nieko taip pavojingo ir liudno, nuo kurio sudrebėtų tas žvilgis, kuris įkaitintą revoliucijos liepsnoje. Tie, kurie pradėjo tą gyvą judėjimą, seniai yra numirę ir išblaškyti po visą pasaulį ir jau užmirštos jų mintys, jų ilgėsiai ir viltis. Jų tuoliai—kinės karštos kalbos dabar išrodo, kaip žaislai kudikių rankose; jų didi laisvė, apie kurią jie svajojo, dabar išrodo, kaip kudikių lovelė su plonu uždangalu nuo mūsų ar dienos šviesos.

Mažyčiai ir savotiški žmoneliai sujudino čielą kaluą. Bet čia yra žmonės, kurie pergyveno didžiausias audras; jie yra didžiųjų dienų numylėti kudikiai. Jie, tiktai norėdami pasirodyti paklusniais liaudies norui, šaukė prieš savo akis paslaptingosios jėgos šmėklą — ir dabar jie šaltai, kaip mokyti anatomai, kaip teisėjai, kaip budeliai, tyrinėja tą paslaptinę jėgą, kuri gąsdino kvailius ir lengvatikius, o, sudarę juodosios tyranybės nuodus, paskirs mirčiai.

Ant gatvių sumažėjo trenksmas. Girdisi tiktai kanuolių ratų barškėjimas. Prie durų mažas judėjimas. Visi sėdi — jie laukia valdono sėdėdami. Sunkiais žingsniais žingsniuodami bureliai kareivių išsiskirsto po visą namą; patyliai tarška ginklai.

Įėjo kaž—kas, užsis.

Sprendžiant pagal jo žingsnius, jis, rodos, apystoris mažutis žmogus. Bet, prisitartinus arčiau, pasirodė vidutinio ūgio vyras, su didele, nuo šalčio raudona nosia, padribusiais veidais, mažom ir neaiškiom akim — vaizdingas mišinys, susidedantis iš geraširdybės, kvailumo ir silpnybės. Jis kraipo galvą, nežinodamas, ar linkerėti galvą ar ne, biskutį palenkia. Jis stovi, kojas išskėtęs, nesuprasdamas, ar sėstis ar ne. Vi-

si tyli, bet už jo stovi padėta kedė, matomai dėl jo ir jis mėgina sėsti, išpradžios nedrąsiai, toliau drąsiau ir ant galo ėjima majestotišką stovį. Jam, kaip rodos, sloga. Jis skubina išsiima iš kišeniaus skepetaitę ir su patikimu nusišluosto nosį ir majestotiškai atsilošia. Jis yra prisirengęs.

Tai buvo Dvidešimtasis.

VII.

Laukė karalius, bet atėjo karališkos šeimos pamėgdžiotojas. Laukė apuoko, atėjo buržuazas su didele nosia. Juokinga, keista ir biskutį baisota.

Gal bus įvykusi permaina.

— Aš esu tas karalius — sako Dvidešimtasis.

Taip, jis buvo tas: toks juokingas! H i-i-i ... koks karalius! Šyptelėjo žmonės, patraukė pečius ir reikšmingai apsižvalgė, tarsi klausdami: Ar negeras? Atstovų veidai buvo pilni rimtumo, net išbalę; turbut, juos kankino atsakomybė, bet liaudis tyliai džiaugėsi. Kaip liaudžiai pasitaikė į-iti į seimą? Taippat, kaip vandeniui, kuris įsisunkia per augštai stovinčius langus, plyšius ir raktų skyles. Šimtai žmonių buvo nuskurusių, margai ir fantastiškai apsirėdžusių, vienok labai meilių ir mandagių. Prispausdami prie sienos tulą atstovą, jie persiprašydami užklausė:

— Ar mes tamistai neklivome?

Labai mandagūs. Prie langų susispietę buriais ir mosikuodami rankomis, kaž—ką telegrafuoja. Kaip rodos, kai—ką juokingą. Bet atstovai labai užsimastę, net išbalę. Jų akys, kaip padidinanti stiklai, žvalgosi į Dvidešimtąjį, žiuri ilgai ir keistai ir supykę nusikreipia. O kiti visai užsidengia akis: jiems klaiku žiūrėti į despota.

— Piliečiai—atstovai! — pratarė vienas iš nuskurusios minios — pažvelgkit, kaip liepsnoja despoto akys.

Ir, nepakeldamas akių, vienas atsakė:

— Taip.

— Kaip jis prisisiurbęs mūsų kraujo.

— Taip.

— Tamista, pilieti, visai neiškalbus!

Visi tyli. Tiktai Dvidešimtasis kaž—ką murma. Jis nesuprantas, už ką jį kaltina. Jis visada mylėjęs liaudį, nepaisydamas į visus užmetinėjimus ir, jeigu liaudis norinti respublikos, tegul bunanti ir respublika, jis neesąs priešingas.

— Bet kodėl tu šaukiai į pagelbą kitus despotus?

— Aš jų nešaukiau, jie patįs ėjo.

Tai yra melas: tapo atrasti paslėpti raštai, kurie liudija suokalbio vedimą. Bet jis užsigina prastai ir kvailai. Jis jaučiasi net įžeistas: jis visada mąstydavęs apie liaudies gerovę. Tai esanti neteisybė, kad jis begailestingas — jis visada pasigailėdavęs to, kas vertas pasigailėjimo. Tai jau esąs netesingas apkaltinimas, buk jis išėikvojęs valstijos turtą: jis pasiimdavęs tiktai tiek, kiek pritinka kiekvienam buržuazui. Jis nebuvęs nei girtuoklis, nei eikvojęs turtų. Jis mylėjęs graikų ir romėnų garsiųjų rašytojų kliasiškus veikalus ir dailydės amatą: jo rašomamjam kambaryje visi rakandai esą jo paties darbo.

Tas tiesa. Kaip prisiziuri arčiau, tai jam ištikrųjų yra

buržuazo išveizda: tokius buržuazus su plačiomis nosimis galima pamatyti ant upės kranto, kur jie per visą dieną sėdi prie meškerės. Menkučiai ir juokingi žmonės su didelėmis nosimis.

Bet gi jis buvo karalius! Ką tas reiškia? Tai karalium gali būti kiekvienas; tai neaprubežiuotu žmonių valdonu gali būti kiekvienas gorila! Tai ir jam statys paausutuotą sostą ir atiduos didžiausią pagarbą; tai ir jis nusakys gyvenimo įstatymus dėl žmonių, tas apgailėtinas sutvėrimas.

Jau baigiasi trumpa rudens diena ir liaudis pradeda išsakyti neužsiganėdinimą: kodėl taip ilgai pinasi su despotu? Ar tik nebus nauja išdavystė? Apytamsiam kambarį, kur viešpatavo tylė, susitiko du atstovai, kurie buvo apleidę susirinkimą. Juodu prisiziūri ir vienas kitą pažįsta ir tylėdami šalymais vaikštinėja, tarsi bijodami paliesti vienas kitą. Juodu vaikštinėja.

Laiškas Redakcijon.

Garbi Redakcija!

«Kovos» No. 25 skaitau: «Kas, dėdamas po savo raštais parašą, nejučia, kad jam sąžinė kažką kužda, tasai drąsiai deda savo vardą ir pravardę, ypač nebūdamas Rusijos politiškuoju nusikaltėliu». Na, čia ir labai reikia nusistebėti tokiai pažvalgai, nes anglų, vokiečių, francūzų ir italų raštininkai taip pat nėra «Rusijos politiškais prasikaltėliais», o juk jie da daugiau vartoja pseudonimus po savo raštais negu mės. Taipgi jeigu peržvelgsime visasvietinę literatūrą, aiškiai pamatysime, jogei daugelis žymesnių raštų parašyta po slapyvardžiais, ir tai rašytojų, kuriems sąžinė nieko peikino «nekuždėjo». Taigi ar čia nereikia kitokių motyvų jieškoti? «Kovos» išsireiškimas, kad: «Jeigu... taip gėdijasi padėti po savo raštais tikrą savo pravardę, jie tuo geriausiai pasako, kokie tie jų raštai tėra», yra tiesiog paleistas ant vėjo, nes matome, kad kitų tautų literatūrose yra pasirodę be tikros rašytojų pravardės taip svarbūs raštai, kad tokių raštų nors menką dalelę mės ir labai malonėtume pas save susilaukti.

Kiekvienas rašantis turi savo ypatingumą. Viens rašo vienkioj, kitas kitokioj pakraipoj, vienas pasirenka vienokias, kitas kitokias temas, rašymo būdas taip pat tankiai gana skirtingas, taigi nė vienam rašančiam negali pasakyti, kad jis užsiimtų gvildinimu draugijinių klausimų, kuomet jis turi gabumą pasakaitėms rašyti, arba kad kitas rašytų naujai išcinančių knygų recenzijas, kada jam geriau sekasi feljetonas parašyti. Neseniai «Vien. Liet.» patilpo recenzija apysakėlės «Pražuvo», kurios autorius pabaramas, kam jis pasirenka svetimas temas, nes ten mat paimitas gimnazijos direktorius rusas. Tarsi apysakėlės literatiška vertė būtų daug didesnė, jeigu tenai būtų visos lietuviškos pravardės. Arba nejaugi kam rodo, kad rašantieji eis pasiklausti vienur ar kitur, kokias temas jie turi pasirinkti. Iš tos pat versmės, t. y. rašėjų ypatingumo, kyla ir jų pasirašymo po raštais būdas. Kuris daugiau pageidauja tuščios garbės, tas nepraleis nė vienos progos, kur jo pravardė gali figuruoti. Kitiems gi labiau rūpi, ką jie parašė, ką jie skaitančiai visuomenei suteikia, negu tas, kaip jie po savo raštais pasirašo. Kaip nė vienam rašančiam negalima pasakyti, kokias temas jis turi savo raštams pasiskirti, arba kokioj pakraipoj rašyti, taip pat nė vienam negalima pasakyti, kaip jis turi po savo raštais pasirašyti, jeigu jam geriau patinka, kad jis skaitančiai visuomenei būtų taip žinomas, kaip jis pats sau yra pasirinkęs. Tai rašančio ypatingas reikalas ir kitur tie dalykai nėra paliečiami, t. y. rašančio ypatingumai temose, pakraipoje ar stiluje, o taip

patį ir tas, kaip jis nori būt žinomas literaturoje ar laikraštijoje. Rašantieji to prisilaikė pirm mūs, ir, regisi, to pat prisilaikys, kada apie mus nė gando neliks. Mums gi jau ir labai laikas pasiliauti bekvallinėjus apie rašančiųjų slapyvardžius, nes jau ir taip per toli nuklampojo.

Jeigu ne vyriškas dalykas šnipinėjimas ir išbliovimas rašančiųjų slapyvardžių, tai jau visiškai vaikiškai atrodo knisinėtis (lyg jau nebūtų ko naudingesnio nusitverti), ar vieno ir kito rašančiųjų raštuose nebūtų tūlių panašumų ir ar juos nebūtų galima į krūvą «sujungti». Jeigu kur, tai jau «Kovoje» galima įžiūrėti didžiausią panašumą įvairių rašėjų raštuose, nes čia veikiama maž daug vienokioj pakraipoje. Taigi ką būtų galima ir besakyti jeigu tie, ką už nieko rimtesnio imtis nepataiko, pradėtų visur rašinėti, kad tų ir anų rašėjų raštuose «Kovoje» randasi panašumai, o todėl ar tik nebus viens ir tas pats, na, o jau «sujungus jungtuvėliu» ir remianties panašumais pradėtų rašytojus kandžioti?

Pradžią padarė ne p. Žagaras, kaip jam primetama, bet tą įžymiau atliko p. Kl. Jurgelionis, apskelbdamas tūlo jo oponento pravardę, ir, kiek teko girdėti, net jo artimi draugai jam tą blogu palaikė. Kiti tą blogą pavyzdį su didellu pamėgimu pasekė. Rods, p. Kl. J. teisinosi tą padarę todėl, kad jų kivrėcai galėję teisme atsidurti, taip kad toji pravardė vis tiek būtų turėjusi eikštėn išeiti. Galima patėmyti, kad, kaipo laikraštiniui, jam vertėjo žinoti, kad ne kas kitas, bet firma būtų buvusi į teismą patraukta, tai yra išleidėjas ir redaktorius, kaipo jos atstovas, atsakęs už tą skyrių. Žinomas faktas, kaip Hearst'as «New York American'o» ir «Evening Journal'o» tapo suareštuotas drauge su vyriausioju redaktorium ir business manager'iumi už tūlus straipsnelius, nepaisant, kad savininkas tada visai kitur buvo. Arba Bennet'ui, «New York Herald'o» savininkui, pasiėjo dangstyti po Europą, nes, čia sugrįžtant, jo laukė suareštavimas už tūlą, jo laikraštįje patilpusi apskelbimą, prie kurio krasos skyrius prisikabino, o kuris patilpo, savininkui po Europą bekeliaujant.

Kad pas mus kaip kada pseudonimai būna išnaudojami, tai tame ne pseudonimai kalti, bet tie, ką netinkamai jais pasinaudoja. Skaitome, kad vienur daktaras tapo suimtas už nuodijimą žmonių, kitur sugautas atliekant kriminališkas operacijas, ten vėl pakliuvo įsimaišęs į įvairias apgavystes, taigi kaip mės atrodytume, reikalaudami, kad visą tą profesiją panaikinti, kadangi kairie ją ant blogo panaudoja? Mano pažįstamiems nuvažiavus bažnyčion, kareiviai arkliams vuodegas apipjaustė, taigi kaip mės atrodytume, atkalbinėdami žmonės nuo važiavimo į bažnyčia, o remdamiesi vien tuo, kad ten arkliams vuodegas nupjove, o kitur ir visai arklius nuvažiavo? Tą pat būtų galima pasakyti ir apie visą mūsų laikraštiją. Nejaugi mės galime reikalauti panaikinimo visų savo laikraščių, jeigu kai kurie jų visai nėra tokiais, kaip laikraščiams pridera būti?

Visame pridera giliau į dalyką dirstelti ir visapusiškai jį apžvelgti.

V. D.

Kada matome sėjanti, rodos, nekalbame, jog matome vaisius valanti. Žinodami, kad pats apkalbamas dalykas sako apie ką kalbama, nepasakėme, jog po žodžiu «raštai» turime omenyje polemiskus raštus bei publicistiką, bet niekad ne stambesnius literatiškus veikalus, kaip suprato p. V. D.

Pats laikraštiniukų suvažiavimas etikos klausime pasmerkė vienos ir kitos ypotos įvairių pseudonimų vartojimą publicistikoje. Tatai dangstymąsi įvairiais slapyvardžiais dėl klaidinimo skaitančios visuomenės ir mės pasmerklame. Ir tik tai tą pasieligimą ir tik dėlėi tos prastos priežasties, kad kas mano, jog teisingai visuomenei atsidaavęs veikia, tam visuomet tur užtekti civiliškos drąsos, kad save tikrai tai visuomenei parodyti. Kas bijo tą parodyti, tam atima drąsa kažkas toks, kažkas toks..... Gal but todėl mės ir klystame, kad nenorime dangstyties.

J.B.S.

SAJUNGOS REIKALAI.

RAJONU REIKALAI.

V Rajono XIV-a Konferencija.

Konferencija atsibuvo birželio 25 d. š.m. Shenandah, Pa. Atstovai su mandatais pribuvo iš sekančių kuopų: 15 kuop. Minersville Pa. — 3; 28 kp., Shenandoah, Pa. — 4; 80 kp. Hazleton, Pa. — 1. Konferencijos vedėju išrinkta J. Ramanauskas, raštininku — J. M. Jasulevičius.

Pereitos konferencijos protokolas priimta, išskiriant \$5, kur pasakyta, jog bila \$13.20 J. M. Jasulevičiui už kelionės lėšas, važiuojant į C.K konferenciją New Yorkan, atsakyta apmokėt, nes jis važiavo rajono neįgaliotas (be žinios) Pataisyta, kad minėtoji bila turi būti apmokėta, nes J.M. Jasulevičius važiavo, kaipo Veik. Kom. narys, turintis pilną teisę tą priedermę išpildyt.

Organizatorius nepribuvo ir raporto nepridavė. Išdainiko raportas priimtas. Rajono raštininkas pridavė knygas, perduotas per buvusį rajono knygų J. Overaitį.

J. Grudzinskas pridavė laišką nuo Ig. Rudmino reikale aukautų V rajonui knygų leidimui ant išlaimėjimo. To reikalo galutinam užbaigimui paskirta J. Grudzinskas, kuris sykiu su organizatorium turi knygas išleisti kaip galima greičiausiai.

Nutarimai:

1) Išrinkta apšvietos komitetas iš 2 narių, kurių pareiga rūpintis ant kiek galima pakelti klesinį susipratimą tarpe V rajono narių; komitetan išrinkta: J. Grudzinskas ir J. Stasiulevičius, kurie turės kas mėnuo išduoti iš savo veikimo raportą rajono organizatoriui.

2) Susivienyti su Anglų Soc. Partija negalima dėl šių kliučių: a) uždėjimas extra mokesčiai ant narių gali padaryti Sąjungai negeistinas pasekmes; b) dauguma Są-gos narių nesupranta anglų kalbos ir negalės aktyviškai dalyvaut partijos veikime; c) juk mes ir dabar einame tuo pat keliu, kaip ir S. P. ir dėlto susivienyt galima tik, kaipo lygūs su lygiais.

1) Pripažinta įvykdymas Pašalpos skyriaus prie Sąjungos, jeigu tik būtų galima.

2) Kad »Kova« kiek galint vengtų nešvarių polemikų; kritika gali būti, bet logiška.

3) Siųsti nuo rajono atstovą į LSS VI susivažiavimą; išrinkta į atstovus J. Grudzinskas.

4) Išrinkta komisiją išdirbti rajono valdymosi taisykles; komisijon įėjo: J. Stasiulevičius, J. M. Jasulevičius ir A. Staniškis. Taisykles užtvirtįs sekanti konferencija.

5) Konferencijos vieta nebus skiriama nubalsavimu, kaip ligšiol buvo, bet turės atsibuti paeiliui kiekvienam mieste, kur randasi V rajono kuopos.

6) Kuopos privalo rūpintis, kad kiekvienas narys stengtųsi tapti Jung. Valstijų piliečiu.

Sekantioji konferencija atsibus Minersville, Pa.

Aukų rajono išdan įplaukė \$2 15c.

Konferencijos vedėjas J. Ramanauskas
raštininkas J. M. Jasulevičius.

Antro rajono nominacijų dėlei.

Pasirodžius »Kovos« N26 nominacijų pasekmėms ant II rajono viršininkų, negalima užtylėti nepastebėjus kuopoms ir pavieniams, kad tos nominacijos yra neaiškios ir neteisingos. Neaiškios dėlto, kad nėra pažymėta, kiek iš kokios kuopos pastatytas kandidatas gavo balsų. Neteisingos dėlto, kad dabartinis II rajono sekretorius A.J. Neris pasistatė į kandidatats save vieną ir liepė balsuoti už save arba prieš save, kadangi esą: «niekas kitas neapsiėmė». Taigi čia noriu užklausti A. J. Nerį, kaip jis drįsta meluoti į akis dešimčiai draugų. Kadangi ant II rajono sekretoriaus buvo nominuota 13 ypatų, o užklausta tik 4 nominuotos, tai kam dar 9 paslėpta? Nejaugi tie 9 niekam netikę nariai? Tie mūsų sekretoriaus užslėpti nariai, kiek man yra žinoma, yra visi atsakanti žmonės.

II rajono draugai! atkreipkite į tai savo atydą ir neduokim mūsų Sąjungoje gyvuoti melams bei neteisybėms.

LSS. 42 kp. narys J.V. Grinius.

Atviras laiškas buvusiems ir esantiems VII raj. komitetams.

Gerbiamieji Draugai!

VII rajono VIII konferencija nutarė sutvarkyti minėto rajono archyvą. Tas nutarimas likos kuopų referendumu užtvirtintas.

Taigi šiuomi ir atsišaukiame į draugus, buvusius LSS VII rajono viršininkus, prašydami, kad, jeigu kas turite kekių nors raštų, lytinčių VII rajoną, prisiųstumėt bėgyje dviejų mėnesių, iki 31 d. rugpjūčio š m., taip kad jau mes viską turėtume po ranka.

Tuomet išrinktoji komisija sutvarkys viską ir bus viskas toliau vedama po numeriais.

Raštus malonėkite siųsti rajono sekretoriui šiuo adresu: P. Šlekaitis, 134 Lincoln Ave., Pittston, Pa.

Komisija { K. Arminas
J. P. Cepulis
W. J. Tabaras.

PROTOKOLAS

VI-to Lietuvos Socijalistų Sąjungos Amerikoj Susivažiavimo, atsibuvusio 1-2-3-4 d. liepos 1911, Brooklyn, N. Y.

Susivažiavimą atidarė LSSA. sekretorius Augustas Purvis 9 val. ryto, 1 d. liepos 1911 m. ir paskyrė drgs. Gaigalą, Pruselaitį ir Raulinaitį peržiūrėjimui delegatų mandatų ir pakvietė drgę Kazakevičienę prisagstynui delegatūros ženklelių. Sekantįs delegatai pridavė savo mandatus:

1 kp. Philadelphia, Pa. Augustas Purvis,

„ „ J. Gaigalas.

4 kp. Chicago, Ill., A. Zagaras.

9 kp. Wilkes Barre, Pa., J. W. Kasparavičius.

11 kp. Newark, N. J. Jonas Dobinis.

14 kp. Baltimore, Md., Vincas Litvaitis.

15 kp. Minersville, Pa., J. M. Jasulevičius.

19 kp. Brooklyn, N. Y., Adomas Dagis.

„ „ Jonas Verbyla.

24 kp. Plymouth, Pa., Karolius Arminas.

NUO REDAKTORIAUS.

Primanant «Kovos» redagavimą, jaučiuos imas ant savęs didelę atsakomybę. Atsakomybės didumas paeina iš išimtinai kilto «Kovos» paskyrimo mūsų viengėnių tarpe. «Kova» yra tai iduotas redaktoriui dvasiškas žibintuvas, kuriuo jis privalo apšviesti lietuviškai liaudžiai vienatnį kelią, vedantį ją prie didžiausios galimos žemiškos laimės per socializmą. Socializmas, kaip ideališkausia doktrina (moksas) ir podraug praktiškai-moksliskai-evoluocijinis judėjimas-systema, kuri išgelbės žmoniją iš kapitalizmo vergijos, yra vertas geriausio pasišventimo; ir mano nuoširdžiu noru yra kaip galima daugiau labo padaryti Sąjungai ir tuomi abelnam pasauliniam socializmo judėjimui.

Redaktoriams paprastai užtenka ypatingų nemalonumų, kurie kartais su didele spēka traukia žmogų iš tarnavimo idėjai į tarnavimą savo ypatai arba į «apgyvimą» savo ypatos. Tečiaus prižadū nebūti jautriu ir opiu linkni savęs ir neužimti bereikalingai vietos organe besiskundimams ir įvalriems besiteisinimams, iš ko Sąjunga vargu begali turėti kokią naudą. Idėja man bus brangesnė, negu ypatingi reikalėliai ir kapryzai. Priimsiu noriai patarimus, kokius sąjungiečiai man duos, ir būsiu dėkingas už nurodymą mano klaidų. Labai sau veliju, kad aš pasirodyčiau vertu tos atsakomybės, kurią man Sąjunga pavedė per savo Šeštąjį susivažiavimą.

K. Vidikas.

Ispudžiai iš VI-to LSS. Susivažiavimo.

VI-tasis LSS. susivažiavimas labai daug nuveikė, palyginant su penkių pirmųjų Sąjungos susivažiavimų nuveikimais. Pastarajame mūsų susivažiavime dalyvavo pirmučiausios spēkos mūsų organizacijoj. Susivažiavimas atsibuvo daug tvarkiau, negu didžiumos sąjungiečių laukta, nekalbant jau apie tai, jog tautininkai stambiai apsvylė savo lukesčiuose, kad susivažiavimas bus tik vieta aštrių ypatingumų ir ermyderių.

Susivažiavime buvo nedaug ypatingumų; ermyderių kaip ir neturėjome. Jeigu jau ne viskas «kaip ant sviesto» slinko, tai čia galima daugiausia pasidėkavoti išigyvenusiai nuo pirmesniųjų laikų betvarkei Sąjungoje, kurią tai betvarkę prisiėjo VI-tam susivažiavimui iš Sąjungos išguiti. Ir VI susiv. daug nuveikė tvarkos įvykdymui LSS. Įkirėjo sąjungiečiams jųjų organizacijos nesugalės, ir jie ypatoje savo delegatų ne juokais puolė gelbėti Sąjungą.

Visi, kas buvo pastarajame susivažiavime, matė, kad delegatai atsinešė į visus svarbesniuosius kilusius klausimus su didele atyda, su jausmais pareigos, kad vardan mūsų liaudies gerovės jie privalo auklėti ir globėti savo organizaciją.

Ne dyvai užtat, jeigu buvo užsikasčiavimų ir retkartėmis pakampinių murmėjimų. Ar už tai galima susivažiavimą kaltinti? Juk jeigu ypatai klausimas nerūpėtų, tai ko ji karščiuotų arba murmėtų prieš kokį nutarimą, kuris, jos nuomone, turėjo būt atostas. (Čia nėra kalbos apie ypatingus klausimus arba tuos nutarimus, kurie lietė tūlas ypatas, kurioms jie nepatiko iš ypatingo atžvilgio).

Susivažiavimas tikrai buvo pasiryžęs nuodugnai tyrinėti dalykus. Tūli sykį jau nubalsuoti klausimai buvo išnaujo aiškinaimi ir vėl atnaujunami arba panaikinami, taip kad delegatai galėjo geriau apsvarstyti ir išslaiškinti sau dalykus.

Uolmas viską atitaisyti ir atgaivinti Sąjungoje, turbūt, išaiškina ir tūlas gana griežtus susivažiavimo žingsnius linkui kai-kurių ypatų. Taip, susivažiavimas liepė administratoriui į dvi sąvaiti atstatyti du «Kovos» zeceriu, kuriuodu buvo apkaltinti už tūlas pasielgimus «Kovos» spaustuvėje. Iš apkaltinimų išrodo, kad nutarta nubausti zecerius greičiau už jiems priskaitomas kal-

das, kaip sąjungiečiams, negu kaip spaustuvės darbininkams; vienok jie nubausta, kaip darbininkai, reiškia, techniškai.

Kada zeceris drg. A. Bernotas, jausdamasis neteisingai nubaustu, apgarsino zecerių straiką «Kovos» spaustuvėje, ir todėl buvo menama, kad «Kova» gal turės sustoti sąvaitė-kitą išeidinėjus, tu li delegatai išsireiškė, jog nėra nieko baisaus tokiam «Kovos» sustojime, o zeceriai turi būti nubausti, sulyg susivažiavimo nutarimui. Reikia čia paminėti, kad klausimas apie jų nubaudimą buvo dusyk nubalsuotas; mat, kai-kurių norėta antru balsavimu panaikinti nubaudimo nuosprendį. Taip jau, vienok, buvo dauguma persitikrinę, kad šis šturkštus pasielgimas su «Kovos» zeceriais buvo vietoje, jog ir antrą kart nutarta juos atstatyti.

Gaila nubaustų darbininkų. Iš savo pusės manau, kad geriau būtų buvę nubausti juos, kaip sąjungiečius, o ne kaip darbininkus, jeigu jie buvo užsitarnavę baudos. Bet susivažiavimo nutarimas palieka nutarimu, ir, be abejonės, nubaustieji draugai paguodos tą nutarimą ir pasiliks gerais sąjungiečiais, klausančiais didžiumos balso.

Nemaloniasias dalykas susivažiavime tai ir buvo tas darbininkų nubaudimas.

Dabartiniai ir būsimieji Sąjungos viršininkai galėjo persitikrinti iš VI susivažiavimo veikimų, kad ant jų yra uždedama disciplina, ir kad į juos daugiau nežiūrima taip lengvai, pro pirštus, kaip kad kadalsi būdavo. Šiuomkart pirmąsyk pareikalauta tikrų atskaitų nuo viršininkų ir tyrinėjama alei daiktėlls.

Baigianties susivažiavimui, smagu buvo tēmyti linksmus delegatų veidus, pilnus užsiganėdinimo, jog jie atliko sąžiningai savo pasiuntinystės darbą ir padėjo pamatus Sąjungos atgimimui.

Pasitikėkime, kad sekantis mūsų VII susivažiavimas nuveiks tiek, kad negalės būti nei palyginimo jo nuveikimų su nuveikimais VI-tojo, nors ir labai pasekmingo susivažiavimo.

K. Vidikas.

Patrijotizmas.

Socializmo priešai per savo tamsumą ar dėl savo egojistiškų reikalų bando pasėti nuomonę, būk socializmas suardyslęs šeimyną. Socialistai neperginčijamai darodė, kad dabartiniame surėdyme laimingas šeimyniškas gyvenimas negalimas, jei kapitalizmas turi kokią-nors įtekme, nes kapitalizmas yra priešū šeimynos ir kapitalizmo rėmėjas yra sykiu ir šeimynos griovėju. Socializmo priešai, pamatė, kad jų darbeliai išaina į elkštę, užčiaupia lūpas link ardytojų šeimynos ir griebiasi kitos dainelės: socializmas yra priešingas tautiškumui; socialistai tai tautos ēdikai.

Neimu čia sau už mierį nurodinėti, kiek labo socializmas gali suteikti tautai, vien noriu nurodyti skirtumą tarp socializmo ir patrijotizmo.

Tvirtinimas, kad socialistai priešinasi tautiškumui, yra tušti žodžiai. Vargiai yra kur-nors asmuo, kuriam visi žmonės būtų vienokiai meilūs ir artimi. Manau, nėra socialisto pasaulyje, kuris neturėtų draugų, kuris nebrangintų vienos ypatos daugiau už kitą, bet gi visi susipratę socialistai tvirtina, kad visuomeniniam surėdyme visų teisės turi būt lygios. Aš turiu motiną, seseris ir brolius — jie man artimesni, negu motina, seseris ir broliai caro, bet gi būtų neteisingu reikalauti nuo visuomenės apdovanoti man artimas ypatas privilegijomis ir narius caro šeimynos pavergti tarnystėn mano šeimynai. Kiekvienai teisingai motinai jos vaikai artimesni už vaikus kaimynės, vienok būtų neteisinga reikalauti nuo visuomenės, kad vaikai vienos motinos būtų mokiami pažinti mokslą ir dailę ir lavinami išmintyje, o kitos varginami prie darbo, sulaukomi nuo kūniško ir dvasiško pasitobulinimo.

Lietuviška tauta man artimesnė už kitas tautas, bet negaliu be peržengimo teisybės ir doros pripažinti jai teisę užsisėsti ant

sprando rusų ir totorių — teisingame visuomeniniame surėdyme visoms tautomis turi būti vienokios teisės.

Kad geriausiai suprasti, jog socialistas nėra prieš tautos ir kad patrijotas nėra būdavoju jos klestėjimo, nors trumpai peržvelgsime priežastį atsiradimo tautų.

Dėl aiškesnio supratimo daleiskime (nors toks daleidimas būtų klaidingu), kad buvo gadynė, kada žmogus gyveno vien tik sau ir rūpinosi vien savo reikalais, maitinosi tuomi, ką surado aplink save arba sumedžiojo, ir jokių draugiškų ryšių su niekuomi neturėjo. Kad užtikrinti sau pragyvenimą žiemos ar lietu laikai, jis galėjo, nelyginant voveris, sukrauti padėlių arba, sumedžiojęs koki didesnį gyvulį, atsirado padėjime, kada jo parengtas maistas viršijo tos dienos reikalavimą. Greta su tuo galėjo nusiduoti, kad netolimas kaimynas per nenusisekimą medžioklėje arba šiaip per kokią nelaimę neteko maisto ir jautė didelį alkį; laikydamas savo gyvastį augščiausiai už viską jis apiplėšė savo turtingą kaimyną; patyręs lengvą būdą pragyvenimo, tai yra, atimant nuosavybę iš kitų, jis galėjo pavirsti į profesionališką plėšiką ir be paliovos skriaudė savo kaimynus. Pavieniui nubausti svetimo triūso plėšiką galėjo būti sunku; tai pilnai daleistina, kad susitarė 2 ar 3 nuskriaustieji, apveikė skriaudiką ir gerai aplaužė šonkaulius, jei ne visai pribalgė. Tokiu būdu įvyko talka arba pirmi žingsniai socializmo. Socializmas siauroje žodžio prasmėje reiškia talkininkystę. Nėra reikalo, vienok, tvirtinti, kad žmogus buvo pirmuoju skriaudėju kitų žmonių: didesnis gyvulys, kaip meška ar žaltys, ar kitokis sutvėrimas galėjo pastumti kelis žmones prie talkininkystės, kaip ir nemalonūs apsiraiškimai gamtoje, pav., šaltis — susiglaudus dviems, šilčiau ir motina, glausdama prie savęs vaiką, davė pavyzdį talkininkystės. Aš tvirtai tikiu, kad moteris padarė pirmus žingsnius prie socializmo ir šeimynos.

Daleidimas, kad žmogus kada-nors gyveno viens sau be draugiškų ryšių, sakiau, yra klaidingu, nes talkininkystė labai plačiai vartojama ir tarp žemesnių už žmogų sutvėrimų atrėmimui prieš arba kovoje su nemaloniais gamtos apsiraiškimais. Prisižiūrėkime bendram darbui bičių, širšių, skruzdžių ir pulkiniam gyvenimui kaip-kurių paukščių ir gyvulių. Taigi ir nariai žmonių veislės turėjo pažinti talkininkystę toli pirmiausia, negu prisiartino prie dabartinio žmogaus pavidalo. Pirmieji talkininkai-socialistai galėjo smagiai šokinėti iš medžio į medį arba gyventi urvuose; bet gi tas ne žemina socializmą, vien parodo, kad jis yra mums prigimtas labiau, negu tautiškumas, nes atsirado pirma tautų ir padermių, jis atsirado pirmiau šeimynos, nes jis reiškia ryšį-talkininkystę, o ir šeimyna be talkininkystės nėra galima. Žuvis ir nekurie slankūnai neturi mažiausių ženklų šeimynos, bet talkininkystė jau net tarp įvairių veislių žuvų stovi gana augšta. Antis neturi pilnos šeimynos; nors antis rūpinas ančiukais, tai gaigalas išgeria kiaušinius ir dažnai užmuša ančiukus, vienok užsitikėjimas ir talkininkystė viešpatauja net tarp atskirų veislių ančių.

Štai atsitikimas: Pora metų atgal užtakoje Puget Sound (Washingtono valstijoje) pora valčių išvalė savo kerosino ir aliejaus rezervuarus; limpančioji masa aliejinių sutrų apklojo didelį plotą vandens. Buvo ruduo, kada daugybė ančių atskrenda iš Alaskos, Montanos, Britanijos kolonijų ir kitų šaltėnių kraštų į Puget Sound. Pasitaikė, kad keliatas ančių nutūpė ant suteršto vandens; nuo aliejaus sutrų jų plunksnos sulipo taip, kad jos negalėjo pakilti; kitos antys, matant ramiai plūduriuojantį pulkelį, taipgi nusileido. Pulkas augo, ir kuo daugiau jų buvo, tuo didesnio užsitikėjimo patraukti kiti pulkai didino skaitlių nelaimingųjų. Tūkstančiai įvairiausių veislių ančių žuvo iš bado, negalėdamos pasikelti nuo vandens ir neturėdamos čia-pat maisto. Tame pulke žuvusių buvo ir kiti įvairių veislių vandens paukščiai, kurie suskrenda rudens laiku. Kad papildyti pasakojimą atsitikimo, pridursiu, kad kelias savaites pirm to žmogelis buvo nubaustas

43 doleriais už nušovimą antieš savo maistui, o aliejans kompanija už išžudymą tūkstančių paukščių... na ji buvo galingesnė už valstijos teises...

Talkininkystę galima pastebėti ne tik tarp žmonių ar kitokių sutvėrimų, bet ir tarpe maišytų veislių. Pavyzdžiui, kada žmogus, pietaudamas medyje, mėtė nugrauztus kaulus žemyn, tai laukinis šuo juos galėjo rankioti; prisiartinant stipresniam šuns priešui, suo nešdinos šalin; iš pasielgimo šuns žmogus sprendė apie pavojų sau; vėliau talkininkystė tarp žmogaus ir šuns sutvirtėjo ir susidraugavimas jų pasiekė augštą laipsnį.

Kada žmonių veislėje atsirado šeimyna, talkininkystė stoji ant tvirto pamato; žmonės, suvienyti giminyse kraujo, gyveno grupomis ištisą laiką, o ir čia reikalai atskirų šeimynų nebuvo svetimi viens kitam: kada atsirasdavo abelnai priešai kelioms šeimynoms, tai jos jungdavos į vieną talką arba, išaugus vienai šeimynai į kelias, jos palaikydavo ryšį ir tvėrė gentį. Atsiradimas genčių, t. y. palaikymas ryšio tarp giminingų šeimynų buvo paskėme geresnio būdo atsigynimo ne vien nuo žvėrių, bet jau nuo didesnio priešo, o juo buvo svetimos šeimynos. Kada dėl plotų girių medžioklėms arba rinkimui medžių vaisių kildavo peštynės tarp atskirų šeimynų, tai giminingos šeimynos naudojos talkininkystę ir tvėrė gentis; kada gentis vaidydavos dėl ganiavų galvijams, tai dvi ar daugiau giminingų genčių, betalkininkaudamos, tvėrdavo padermę ir lengvai atremdavo kitas priešingas gentis; tos gi priešingos gentis irgi tvėrė padermes, o giminingos padermės tvėrė tautas. Tautos atsirado, kada žmonės apsupažino su žemdirbyste, galėjo gyventi labiau bendrai ir nesikilnojo taip lengvai, kaip bandaganiai.

Žinoma, tas neantsyk įvyko, bet bėgyje tūkstančių ar gal milijonų metų sykiu su išsivystymu kalbos ir civilizacijos.

Panašiam aiškinimui atsiradimo tautų gal nesipriešs nei socialistai, nei patrijotai. Pridurti tik reikia, kad šeimyna, kaip ir tauta, atsirado kovoje dėl ekonomiškios savo gerovės; juk ir kiekvienos talkininkystės ar ryšio materijališka gerovė guli pamate. Dėl pasiekimo gerovės atskiri žmonės sutvėrė šeimynas, šeimynos gi sutvėrė gentis, gentis išaugo į padermes, padermės, įšėkodamos geresnės atspirties prieš užpuolikus, sutvėrė tautas. Taigi *gerovė kiekvieno nario tautos yra gerovėje visos tautos*; ir atbulai: tautos susitvėrė kovoje už gerbuvį padermių; padermės kovoje už gerovę giminingų genčių; gentės vėl kovoje už gerovę giminingų šeimynų; šeimynos kovoje už gerbuvį atskirų giminingų ypatų. Taigi *gerovė tautos guli gerovėje kiekvieno jos atskiro nario*. Jei su šiuo sutinka socialistai ir patrijotai, tai kame gi skirtumas tarp socializmo ir patrijotizmo?

(T. B.)

Jurininkų gyvenimas.

Kaip matyt, tai tarptautiška jurininkų organizacija renkia straiką. Galima tikėtis, kad vakarų šalyj jurininkai iškovos sau geresnes sąlygas gyvenimo. Bet ką iškovos Rosijos jurininkai? O jų gyvenimas netik blogas, bet stačiai baisus. Ant garlaivio kapitonas-karalius; jo pagelbininkai-ministeriai; vyresnieji jurininkai-žiaurūs policistai.

Kad skaitytojas lengviau suprastų, tai paduodu keliatą atsitikimų iš jurininkų gyvenimo ant linijos Liepojus-Ameriką.

Ant garlaivio «Birma» algos darbininkų 20-25 rublai į mėnesį. Dirba nuo 6 val. ryto iki 6 val. vakaro. Valgis labai blogas. Darbininkų-matrosų tik 8 žmonės, kurie turi apžiūrėti visą laivą. Kadangi toks mažas skaičius darbinin-

siųsti centrališkam sekretoriui per rajono sekretorių, o ten, kur kuopos nepriguli į rajonus, kuopų sekretoriai tur susinešti tiesiog su S-gos sekretorium.

Ateityj «Kovos» administracija gali duoti S-gos nariams, nenorintiems imt «Kovos», mainais tik laikraščius, leidžiamus socialistiškų organizacijų.

Nutarta, kad prieš rinkimus viršinių į S-gos centrališką istaigas, būtų leidžiama per organą apkalbėti apie ypatų kompetentiškumą.

(T.B.)

Krasos Dėžutė.

KAPUCINO ŽENTUI. Tamstos feljetonėlis «Nenusiminkite, draugai» turi ganėtinai lengvo juoko ir nurodo, kad Tamstai sektusi šios rūšies straipsniukai. Patariame Tamstai lavinti savo plunksną toj pakraipoj. Minėtame Tamstos feljetonėlyje galima pažymėti nennoseklumą tik tame, kad, pirm negu ką juokingo pasakote, darote ilgą įžangą ir, taip sakant, perdaug išsiskitruojate išsišvytuojate; paskui vėla, perdaug stačią kalbą vartojate. «Nenusiminkite, draugai» buvo pasiūsta «Keleiviniui», bet pastarasis sugražino «Kovai» atgal. Jei norėtumėt, kad mes sugražintume Jums tą raštelį, prisiųskite krasos ženklelį.

Dr-gams: *M. J. Butvilui, P. Siaurusevičiui, S. Stočkui, Praciui ir nariui LSS. 7 kp.* Ačiū; sunaudosime sekančiam numeriniui.

Dr-gui *L. L. Mikalauckui.* Ačiū už «Visnomenės išnaudotojų gerbuvį» ir «Dėlko žmogus gyvena». Turbut, viena tųdviejų straipsnių įdėsime į sekantį «Kovos» numerį. Kito nespėjome perskaityti, taigi dar nežinome, ką apie jį spręsti.

Atyda! LSS. 14 kuopai Bridgeport, Conn.

Mūsų susirinkimai atsibūna pirmame penktadienį kiekvieno mėnesio, drg. J. Dulbio svetainėje, 426 Main St. 7:30 val. vakare. Malonėkite skaitlingai atsilankyti ir atsimekėt už laikraštį «Kova», nes kitaip būsime priversti sustabdyti «Kovą».

Sekretorius.

Chicagiečių atyda!

Liepos 15 d., 8 val. vakare «Aušros» svetainėje delegatai parvažiavę iš LSS. VI-to susivažiavimo išduos raportus. Dėl padengimo kelionės lėšų, įžanga 10 c.

Toje pačioje svetainėje, 23 d. liepos, 10:30 val. ryte atsibus konferencija Chicagos LSS. Suvienytų kuopų. Kviečiame atsilankyti. Sek. J. Gaillunas.

Atyda! LSS. 131 kuopos draugams.

Malonus draugai ir draugės, kurie prigulite prie 131 kuopos, malonėkite atsilankyti ant sekančio susirinkimo Nedėlio, 23 liepos, Danish Brotherhood svetainėje, po num. 2418 N. St. Susirinkimas prasidės 2 val. po pietų. Po apsvartymui kuopos ir Sąjungos reikalų, bus diskusijos. Beto, neužmirškite, kad susirinkimai bus laikomi 4-tam nedėdienį kiekvieno mėnesio, toj pačioj svetainėje. Draugai, atėdami atsiveskite ir savo draugus.

Sek. P. Yndrele.

Didelis piknikas.

Parengtas LSS. III-čio rajono atsibus 16 dieną liepos ant Uff Nugal farmos McKees Rock, Pa. Prasidės nuo 8 val. iš ryto.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteis atsilankyti ir pasilinksminti taip puikioj vietoj. Važiuojant nuo Pittsburgo, reikia imti karą «West Park» ir išlipt ties Brayno saliuu. Įžanga vyrams 20 c., moterims 15 c.

Širdingai kviečia Kamitetas.

Padėkavonė.

Guodotinas drauge, A. Žymontas: — Gavau nuo Jūsų per drg. Kaitį \$2.00. Dėkavoju Jums už gerą širdį, kad atjaučiate mano skurdų padėjimą. Visiems žinoma, kad aš pralaimėjau savo sveikatą laike Chicagos rūbsiuvių straiko.

Su guodone M. Lungevičius, 1970 Evergreen Ave.

Chicago, Ill.

NUO ADMINISTRACIJOS.

Įvedant administracijoje naujas knygas, perrašant iš senųjų, pasirodo, kad daug yra Sąjungai skolingų. Taigi, dabar visi skolingi, gaus laiškus. Kurie savo laišku neduos mums jokios žinios per dvi savaiti, tiems bus sulaikyta «Kova». Taigi, malonėkite ūmai atsiliepti, kad nepertraukti «Kovos» siuntinėjimą. Gali pasitaikyti, kad gaus paraginantį laišką ir tie, kurie yra užsimokėję — kartais įvyksta klaida, tai malonėkite nepykti, bet tuoj prisiųsti paliūdijimą, kad esate užsimokėję.

Kuopos, kurios yra skolingos centrai už mėnesinę mokesčių, būtinai turi šį mėnesį surinkti nuo skolingų draugų mokesčius ir prisiųsti, kurie neatsiteis, bus išbrankti iš sąjungos knygy.

Manome, kad skolingieji draugai nenorės nuskrausti Sąjungą, bet ūmai atsiteis.

Administracija.

FARMOS! FARMOS!

Štai puiki proga igitį Farmą! Žemė apgyventa 61 lietuvių farmerių. Šioj kolonijoje lietuviai turi suorganizavę Ukišką Draugystę palengvinimui ukininkavimo ir apdirbimui lauko, taipgi susielpia laike ligos. Ši lietuvių kolonija randasi Lake Maisan paviete, Michigan valstijoje, vakariname krašte palei ežerą Michigan, prie pramoningų miestų ir miestelių; tarpe 4 gelžkelių, tarpais gražus tyro vandens upeliai ir žuvingi ežerėliai. Turime toje apilinkėje pardavimui tūkstantį (1000) farmų, geros, derlingos žemės; ir pigios, geros žemės visokiems javams, daržovėms, sodams ir pievoms; pienininkystel, galvijų ir paukščių auginimui. Paroduodame pigiai, ant lengvų išmokėjimų. Gali pasirinkti kas kiek žemės nori. Prekė nuo \$10,00 iki \$25,00 už akrą. Norinti pirkti kreipkitės adresu:

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake Co., Michigan.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba imedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai įsų raumenyse iš nusidirbimo, nepagalūdyjus, jeigu turėsit

Dr. Richter'io Pain-Expellerį savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis paimę džioty vaisty.

F. M. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter lo Congo Pilies yra geros nuo viduru sukletėjimo. 25c. ir 50c.

«KOVOS» Agentai.

- J. VISOCKIS**
8139 Vincunas Road, Chicago, Ill
- FR. GOLUBICKI**
Box 172, Melrose Park, Ill
- J. MATJOŠAITIS**
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
- MATT SENKUS**
46 Knox St., Lewiston, Me.
- J. PETRIKIS**
1514 Ross Ave., Scranton, Pa
- J. M. ŠIMKUS**
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
- A. A. REKLAITIS**
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
- SIMON KARALIUS**
842 Lenox St., Norwood, Mass.
- P. A. JETULEVIČIUS.**
Mass. Gen. Hospital
O.P.D. Boston, Mass.
- V. STRIGAS.**
3207 Salmon St., Philada, Pa.
- F. STASIUKELIS.**
Box 1588, Fitchburg, Mass.
- J. A. TILINDIS.**
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.
- K. ARMINAS.**
204 E. Main st. Plymouth, Pa.
- J. ZALANSKAS.**
11 Charter, St E. Xeter, N. H
- A. KALASKY**
Box 1306, Renton, Wash.
- A. KAZEKEVIČIUS.**
PO. BOX 60, Edwards Ind.
- M. K. ŽVINGILAS.**
R.F.D. Simsbur Conn
- V. K. RAČKAUSKAS**
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.
- P. GLAVECKAS**
635 W. Lombard St., Baltimore,
- J. KALAKAUSKAS**
55 1/2 Green St., Worcester, Mass.
- J. J. VAITKEVIČIUS**
48 Walnut St, New Haven, Conn.
- J. BINDOKAITIS.**
Henry St Rochester N Y

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Vienatine be persedimo tarp Amerikos ir Liepojaus (Rusija).

8 1/2 d. į Rotterdama	11 1/2 d. į Liepoją
III klasė \$20.00	III kl. \$30.00
II klasė 45.00	II klasė 47.00
I klasė 52.00	I klasė 62.00

Laiškai iš New Yorko išleina: „Birma“ — May 13; „Kursk“ — May 27; „Lithuania“ — June 10. Reikalaujant smulkesnių žinių kreipkitės pas mūsų agentus arba pas Generališkąjį agentą.

A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

Dr. Eva Katzman ::
Dr. James M. James
Dentistai (kalba rusiškai)
203 East Broadway
New York, N.Y. Tel. 3123 Orchard

MOTERYS!

Čėdykit Pinigus, Laiką ir Sveikatą
Nesikankinkite vasaros karščiuos su sunkiu, neparankiu prosu
Nusipirkit naujos galdynės prosą, jis gamina šilumą sąvyje vienodai.

Suprosinsite drapanas į pusę laiko su smagumu, geriau, parankiau ir desimti kartų pigiau negu pagal senovišką būdą; beto succėdysite savo brangią sveikatą, pajėgas ir nervus. Prosinimas bus jums smagumu vietoj kankynės. Prosas šildomas viduryje su gasolinu ar alkoholiu. Geresnis ir pigesnis negu gasu ar elektra šildomas. Nereikia laukti kol prosas įkais, nereikia bėgti nuo pečiaus prie stalo ir atgal, nesudeginsite drapanų. Prosas šildo vienodai visą laiką. Šiluma galima reguliuoti kaip norima. Už vieną centą šildo per penkias valandas. **Nepavoingas, svarus, be atsidavimo.** Galima vartoti kur tik norima: viduj, lauke po medžiais, ant porčiaus ar kelionėje. Visuomet gatavas. Pilnai garantuotas. Pigus. Užsimoka į tris mėnesius. **Kaina tikrai \$4.00.**

THE J. ILGAUDAS NOVELTY CO.
1613 S. Halsted St., Dept. K, Chicago.

Naujas sceniškas veikalas NETIKETAI

Komedija trijuose aktuose. Parašė Aglė. Išleido Scenos Mylėtojai. Spauda «Kovas».

Labai lengvas perstatymui originališkas vaizdelis iš kaimiečių gyvenimo. Prekė 10c. Norintieji minėtą komediją perskaityt bei sulošt, kreipkitės į «Kovas» administraciją, o tuoj bus prisiųsta

LAISVOJI MINTIS

Vienintėlis mokslo ir literatūros iliustruotās mėnesinis laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: *historijos, kultūros historijos, gamtos mokslų, draugijinių mokslų ir t.p., kaip lygįai originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.* Kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00, į užsienį \$2.50:

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems ant metų duodame knygų už \$1.00, užsirašantiems pusei metų — už 50c.

PASISKUBINKIT — DOVANAS NEILGAI TEDUOSIME.

Adresas: «LAISVOJI MINTIS» 1401 N. Main ave., SCRANTON. Pa.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, isigydyti nuo uznudijima kranja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmictimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodėl jus kentat ir kaip galeit galutinai isigydyti. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydavė ilgo lajka tyrinejmu tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpčetita konverta. Nesiusk nekokių pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemianis paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prizadiejma, aš noriejas jog Tamista prisistumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....
Adresas..... Steltas.....

VYRAI AR JUS SERGATE IR KENČIATE?

EIKITE PAS DAKTARĄ B. ULANSKĮ

Jis yra specialistu vyrų ligose. Jis išgydis jus nuo: pultekio, užsiverzimo (stricture), pullavimo (gleet), brantų, užsinnudijimo kraujo, nustojimo vyriškumo, saužagystės, vericoeles, hidroceles. Gvarantuoju, jog išgydan kiekvieną ligonį. Patarimas už dyką. Ofiso val.: 9—11, 2—4 ir 7—9.

Dr. B. ULANSKI, 418 S. Broad st., Philadelphia, Pa.

Jei negalite ateiti, tai rašykite.

Kelstone Phone Main 14—28.
Bell Phone Lombard 2506 A.
Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.
Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Knygėlė ūkėsystės popieroms

Arba kaip tapti Suv. Valst. piliečiu. Pats vardas jau atsako už ją, todėl daug nereikia aiškinti. Prekė tik 25c. Reikalaujantiems daugiau, nuleidžiama nušimtis. Atsišaukite į «Kovas» Administraciją.

Šiuomi pranešame, jog jau išėjo iš spaudos LSS. išleidimas No. 12-as

SOCIJALDEMOKRATŲ MOKSLO PAMATAI

Parašė K. Kautsky. Iš vokiečių kalbos vertė P. Kovas. Pusk. 55, prekė 20c

Ši knygelė turėtų rasti kiekvienoj darbininko žmogaus grįtelėj, ir kiekvienas interesojuantis socializmo klausimu, privalo būtinai minėtą knygelę nusipirkt ir perskaityt, nes tik tokius raštus skaitydamas darbininkas žmogus, gali gaut supratimą apie socializmo mokslą ir pažinti dabartinę netikusią išnaudojimo tvarką.

Reikalaujanti minėtos knygelės prisiųskit «Kovas» Adm. 20c, o tuoj apturėsite. Agentam nuleidžiama nušimčiai.